VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL SUDBURY 1

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 63 — Vol. XLIX vuosikerta SUDBURY, ONTARIO Tiistaina, kesäk. 1 p. 1965 — Tuesday, June 1, 1965

Natsivastainen mieliala Toronton kaupungissa

Yhdeksän henkilöä pidätettiin natsivastaisessa mielenosoituksessa syntyneessä kahakassa

Toronto. — Sunnuntaisessa natsivastaisessa mielenosoituksessa kehittyneen mellakan vuoksi pidätetyt yhdeksän henkilöä oli maanantaina poliisioikeuden kuulusteltavana. Kahdeksan pidätetyistä, mukaanlukien 23-vuotiasta natsijohtajaa William J. Beattiea, syytetään häiriön aiheuttamisesta. He ovat Beattie, 43-vuotias Morris David, 43-vuotias Bela Diamant, 45-vuotias Mike Seer, 42-vuotias Alex Lifshitz, 33-vuotias Max Blienblich ja 29-vuotias Earl Schwartz. Davidia syytetään myös vaarallisen aseen hallussapidosta ja Seeria pahoinpitelystä. Yhdeksättä pidätettyä, 44-vuotiasta Ignag Davidia syytetään pahoinpitelystä.

Väkivallan kohteiksi mielenosoituksessa joutuneiden väitetään olleen valtaosalta "sivustakatsojina" paikalle saapuneita henkilöitä.

Toronto. — Sunnuntaina pidätettiin yhdeksän henkilöä noin 5,000 henkilön osallistuessa mielenosoitukseen protestoidakseen sen johdosta, että canadalaiset natsit olivat ilmoittaneet järjestävänsä oman joukkokokouksensa Allan Gardensiin.

Vaikka natsien joukkokokousaikeet eivät täydellisesti toteutuneetkaan, niin joitakin nuorukaisia, joiden uskottiin olevan natsijärjestön jäseniä, joutui pahoinpitelyn kohteeksi. Poliisit väittivät myöhemmin että nuorukaiset eivät olleet minkään natsijärjestön jäseniä.

Kun yhteenotto alkoi väitettyjen natsien ja mielenosoittajien kesken niin paikalle saapui noin 50 poliisia.

Poliisit kieltäytyivät ilmoittamasta loukkaantuneiden tai pidätettyjen nimiä. He väittivät edelleen, että mielenosoitukseen osallistuneet henkilöt olivat olleet erehtyneitä kun he väittivät, että hyökkäyksien kohteeksi joutuneet nuorukaiset olivat natseja. Kuitenkin jotkut mielenosoitukseen osallistuneet väittivät varmoina, että he olivat tuntaneet jotkut näistä kysymyksessä olevista nuorukaisista natsijärjestöjen jäseniksi.

Mielenosoittajien väitteiden vahvistamiseksi sanomalehtimiehet saivat kuulla Toronton kaupungin pormestari Philip Givensin lausunnon, että itsensä natsijohtajaksi sanoma torontolainen John Beattie oli varmasti joutunut päällekarkauksen uhriksi mainitussa puistossa. "Beattie oli siellä eikä heiltä (mielenosoittajilta) kulunut viittä minuuttia hänet tunnistamiseksi. Poliisit ilmoittivat aikaisemmin, että hän ei voinut mitenkään olla puistossa, sillä he olivat pitäneet häntä silmällä heti aamusta lähtien, mutta myöhemmissä tiedotuksissa sanottiin, että hän oli jollain tavalla välttynyt poliisin valvonnanalaisuudesta ja oli päässyt Allan Gardens-puistoon.

Mr. Givens sanoi samalla, että vastoin kuin useissa tiedotuksissa sanottiin, natsijärjestö ei ollut saanut lupaa käyttää puistoa kokouksensa pitämiseksi.

Natsit olivat jo aikaisemmin ilmoittaneet, että he pitävät joukkokokouksensa Allan Gardens-puistossa vaikka he eivät silloin ilmoittaneet mihin aikaan se pidettäisiin. Beattie oli ilmoittanut, että hän ja 50 hänen seuraajansa tulee esittämään ohjelmansa kokoukseen saapuvalle väkijoukolle.

Natsimielisyydestä kiinnostunut joukkoa alkoi kerääntyä puistoon noin puolen päivän aikaan ja tunnin kuluttua oli heitä lähes 500.

Noin 50 poliisia, joista useat pukeutuneena siviilivaatteisiin saapui vähitellen puistoon.

Joukko juutalaisia ja ei-juutalaisia opiskelijoita saapui tämän jälkeen puistoon laulamaan juutalaisia lauluja ja tanssimaan juutalaisia tansseja yrittäen siten saada väkijoukon kiinnostumaan paremmin heihin kuin natsilaisiin johtajiin. Poliisit kuitenkin estivät heidät aikeistaan.

Vähän kello 2 jälkeen iltapäivällä puistoon saapui kuusi nuorukaista, joista yksi oli puettu mustaan nahkaiseen takkiin. He kävelivät kohti kasvihuoneiden lähellä olevaa suihkukaivoa, mihin pian kerääntyi joitakin ihmisiä. Mielenosoittajien valtava joukko saapui paikalle hyvin lyhyen ajan kuluttua.

Canadan puolustusministeri Paul Hellyer esitti jo joitakin aikoja sitten suunnitelman, minkä mukaisesti kaikki Canadan asevoimat yhdistettäisiin. Suunnitelman mukaan heinäkuun 1 päivänä 1967 tapahtuu siten, että Canadan erilliset asevoimat — ilmavoimat, merivoimat ja maavoimat — lakkaavat olemasta erillisinä ja että näiden johto alistetaan välittömästi yhteisen komennuksen alaiseksi.

NATO-liitolle ehdotettu "aseyhteismarkkinaa"

Lisää ristituulta NATO-maiden piirissä

Pariisi. — Yhdysvaltain puolustusministeri Robert McNamara on ehdottanut eräänlaisen yhteismarkkinan muodostamista NATO-maiden keskuudessa asehankintaa varten.

Yhdysvaltalaisella taholla väitetään, että sellaisen yhteismarkkinan muodostamisella voitaisiin "järjestelmällistyttää" asetuotanto NATO-maissa ja saattaa menot "vähennettyjen" asebudjettien mukaisiksi.

Tarkkailijat ovat lisäksi sitä mieltä, että täten ehkä voitaisiin hälvyttää se arvostelu jotta Yhdysvallat on kovapaineisen myyntikampanjansa kautta päässyt jokseenkin monopolistiseen asemaan mikäli on kysymyksessä aseiden myynti NATO-maille.

Mr. McNamara saapui tänne sunnuntaina aloittaakseen neuvonpidot NATO-maiden puolustusministerien kanssa seuraavana päivänä. Niiden odotettiin jatkuvan vielä tänään.

Tämän neuvonpidon näennäinen tarkoitus oli määritellä kuinka suuressa määrässä kukin NATO-liiton jäsenmaa varaisi joukkoja NATO-liiton palvelukseen. Yksi jäsenmaa, Islanti ei omaa lainkaan sellaisia asejoukkoja, joita voitaisiin antaa sellaisiin tarkoituksiin. NATO-liitossa on vielä kirjoissa 15 jäsentä.

Siitä syystä, että pakkomielisiä tavoitteita ei voida erottaa (yhteisestä) strategiasta odotettiin jo sunnuntaina, että Yhdysvaltain ja Ranskan välille syntyy erimielisyyttä strategisista käsitteistä.

Jotkut yhdysvaltalaiset tarkkailijat ovat sitä mieltä, että yhdysvaltalaisella taholla halutaan rajoittaa asteettaisesti kiihtyvään sodankäyntiin ja ranskalaisella taholla ollaan taipuvaisia vaatimaan jotta ryhdyttäisiin heti kohtaiseen ydinasesotaan siinä tapauksessa, että sosialistiset maat suorittaisivat jonkinlaisen hyökkäyksen.

Näistä erimielisyyksistä huolimatta Ranska on vihjaillut jotta se toivoo, että jo ennen vuotta 1969, jolloin NATOn säädöksien mukaan mikä tahansa sen jäsenmaista voisi sanoutua irti liitosta, joku jäsenmaa tulisi esittämään ehdotuksensa NATO-liiton uudelleen muodostamiseksi.

Ranskan presidentti de Gaulle on jo ilmaissut mielipiteenään, että Ranska ei voisi hyväksyä sellaista ajatusta jotta minkään NATO-jäsenmaan sotilaallista suvereenisutta loukattaisiin sillä, että yhdysvaltalaisen ajatuksen mukaan järjestettäisiin siten, että vain muutama, tai ehkä vain yksi, jäsenmaa valmistaisi määrättyjä aseita kaikille jäsenmaille.

Myös Britannian ilmoitetaan olevan jokseenkin arvostelevana Yhdysvaltain ehdotukseen nähden. Brittiläiset virkailijat ovat tähdentäneet, että yhdysvaltalaiset aseiden kovapaineiset kaupustelijat ja hallituksen edustajat ovat hämänneet sitä seikkaa, että tarjottu tavara on ollut toisluokkaista.

Cyrus Eaton antoi toisen varoituksen

Northfield, Ohio. — Yhdysvaltalainen Canadassa syntynyt monimiljonääri Cyrus Eaton arvosteli viime viikonvaihteessa uudelleen Yhdysvaltain valtiosihteeristöä siitä, että sillä taholla toivotaan jotta Neuvostoliiton ja Kiinan väliset erimielisyydet olisivat niin syvällisiä, että nämä maat eivät voisi olla yhteistoiminnassa kapitalismin kukistamiseksi.

Näitä maita yhdistävä voima voisi olla Vietnam, mihin Yhdysvallat on kuljettanut suuren määrän asejoukkoja. Hän oli sitä mieltä, että Neuvostoliitto ja Kiina voisivat haudata erimielisyytensä silloin kun on kysymyksessä yhteinen sosialismin puolustaminen.

Eaton, joka on 81 vuoden ikäinen ja syntynyt Pugwashissa, Nova Scotiassa, oli edelleen sitä mieltä, että hänen viime viikolla antamansa lausunto oli vielä oikea. Hän ilmaisi silloin mielipiteenään, että ellei tapahdu mitään ihmettä seuraavan kuukauden kuluessa, niin maailman edessä on sota.

Eaton kertoi Neuvostoliiton pääministeri Aleksei Kosyginin tapaamisesta ja tähdensi, että pääministeri oli korostanut sitä jotta Yhdysvallat oli itse asiassa julistanut sodan Neuvostoliittoa vastaan hyökkäämällä sellaisen maan (Pohjois-Vietnamin) alueelle, mitä Neuvostoliitto oli lupautunut puolustamaan. Eaton kertoi, että Kosygin oli sanonut jotta Neuvostoliitolle "ei jäänyt muuta vaihtoehtoa kuin taistella". Mrs. Eaton lisäsi, että Neuvostoliiton ja Kiinan väliset erimielisyydet olivat "vähäpätöisiä" verrattuna niihin seurauksiin, jotka johtuisivat Pohjois-Vietnamille annettujen lupauksien kunnioittamattomuudesta.

200 poliisia seurasi voimattomana osuuskassaryöstöä

Montreal. — Eräs panttivangiksi otettu kassanhoitajatar ja eräs ohikulkija haavoittuivat hengenvaarallisesti viikonvaihteessa neljän aseistetun miehen suorittaessa osuuskassan ryöväystä, mistä he saivat saaliikseen $3,000 siitä huolimatta, että lähettyvillä oli 200 poliisia.

Tämä Kristuksen ylösnousemuspäivänä tapahtunut ryöväys toimitettiin Caisse Populairessa (osuuskassatalossa) Montrealin laitakaupungissa St. Leonardissa noin 300 henkilön ollessa juhlimassa roomalaiskatolista juhlapäivää lähellä sijaitsevassa kirkossa.

Quebecin maakuntapoliisit olivat pitämässä silmällä rakennusta saatuaan vihjeitä, että rikolliset ainekset olivat liikkeellä.

Pian jälkeen kello 12.30 päivällä kaksikerroksisen osuuskassatalon edustalle saapui auto, mistä ilmestyi kaksi naamioitua miestä kolmannen jäädessä autoon.

Rakennuksen sisällä rosvot puhdistivat kassan. Eräs osuuskassan työläinen hälytti poliisit ja toinen rosvoista vastasi St. Leonardin poliisilaitoksen vakuutukseksi tehtyyn puhelinsoittoon sanoen: "Ottakaa meidät jos kykenette."

Autoon jäänyt ryöväri vaihtoi joitakin laukauksia poliisien kanssa ja onnistui sitten karkaamaan yli peltojen. Tämän jälkeen osuuskassatalossa olleet rosvot ilmestyivät ulkosalla pitäen pistooleitaan kassanhoitajatar Lise Paquetten ja liikkeenhoitaja Claude Poitrasin päihin kohdistettuina. Juuri samalla hetkellä ohikulkija Clifford Racicott saapui paikalle tietämättä mitä oli tapahtunut.

Britti arvosteli USAn edesottamisia Vietnamissa

Lontoo. — Britannian ulkoministeriön entinen sihteeri Patrick Gordon Walker sanoi viikonvaihteessa, että tapahtuisi suuri virhe jos Yhdysvallat menettäisi mielenmalttinsa Vietnamissa ja ryhtyisi pommittamaan Hanoita (Pohjois-Vietnamin pääkaupunkia) tai muita teollisuuskeskuksia.

"Vietnamissa ei voi olla Yhdysvalloille mitään suurimerkityksellisempää intressiä, joka oikeuttalsi laajakantoisempaan Kiinan tai Neuvostoliiton kanssa sotaan joutumisen riskin ja sen vaaran eteen joutumisen, että maailman yleinen mielipide kääntyisi Yhdysvaltoja vastaan.

Mr. Gordon Walker palasi äskettäin matkalta Kaakkois-Aasiaan, missä hän oli Britannian labouristisen hallituksen edustajana. Hänen mielipiteensä julkaistiin skotlantilaisessa päivälehdessä, The Scotsman.

Hän sanoi, että hän oli havainnut molemminpuolin pahanenteisen sodan vaaran lisääntymisen. "Vaara on suurempi kuin se oli muutamia kuukausia sitten." Hän lisäsi, että on olemassa vaara siitä, että maailman suurvallat voisivat vielä joutua laukaustenvaihtoon.

Hänen mielestään Yhdysvallat ei ollut vielä varma josko sen olisi taisteltava Indo-Kiinan niemimaalla kiinalaista vaikutusvaltaa vaiko kommunismia ja sen Etelä-Vietnamissa leviämistä vastaan.

Yhdysvaltalaisten arvostelu tuli tällä kertaa jokseenkin odottamattomalta taholta, sillä labouristien oikeistolaisella puolella tunnetusti oleva mr. Walker ei ole koskaan ollut tunnettu henkilönä, joka olisi arvostellut yhdysvaltalaisia toimenpiteitä Kaakkois-Aasiassa, eikä sitä, että yhdysvaltalaiset ilmavoimat olivat pommittaneet Pohjois-Vietnamin alueita.

Kuitenkin on jo pitemmän aikaa ollut selvä, että jos Yhdysvallat jatkaa Pohjois-Vietnamin pommittamista, niin Britannian pääministeri Harold Wilsonille käy yhä vaikeammaksi säilyttää asennoitumisensa Washingtoniin nähden tämän jatkaessa aseellista sekaantumistaan Vietnamin asioihin.

Puolalainen lehti arvostelee pres. Johnsonia

Varsova. — Puolalaisessa viikkojulkaisussa Kulturassa julkaistussa kirjoituksessa sanottiin viime viikolla, että Yhdysvaltain presidentti Johnsonin olisi katsottava joitakin kuvia sodankäynnistä, sillä "hänelle on erittäin helppoa pitää sotaa vain poliittisena leikkinä. Hän ei ole koskaan nähnyt todellista sotaa".

Verraten epäedullisesti presidentti Johnsonia edesmenneeseen Yhdysvaltain presidentti Kennedyyn Kultura sanoi:

"John Kennedy oli paremminkin sodan tunteva mies kuin Lyndon Johnson. Kennedy oli merimies, hänelle jäi sodan muistoja selkärankaansa.

"Kennedyllä oli niin monta muistoa sodasta, että hän ei voinut syöstä miehiä välinpitämättömästi sotaan, kuin he olisivat vain shakkinappuloita. Johnsonin muisto on tyhjiö."

NUORET KONSERVATIIVIT EIVÄT HALUKKAITA KANNATTAMAAN USA:TA

Toronto. — York Humberin vaalipiirin konservatiivinen vaaliehdokas Victor K. Colebourn sanoi täällä maanantaina, että hän oli pettynyt sen johdosta, että nuoret konservatiivit ovat omaksuneet passiivisen suhtautumisen yhdysvaltalaisvastaisia mielenosoituksia kohtaan.

Mr. Colebourn sanoi York Humberin vaalipiirin nuorten konservatiivien yhdistykselle, että olisi ollut kiitettävää jos he olisivat osoittaneet kannatustaan Adlai Stevensonille ja Yhdysvaltain politiikalle viime viikolla.

"On ymmärrettävää, etät nuoret uusdemokraatit vastustavat Yhdysvaltain Vietnam-politiikkaa ja käyttävät Stevensonin vierailua tilaisuutena ilmaista mielipiteensä", sanoi mr. Colebourn. Hän sanoi, että mr. T. C. Douglasin kannanotto on päinvastainen Britannian labourpuolueen kannanotolle Vietnamiin nähden. Mr. Colebournin puheen teksti annettiin sanomalehtimiehille ennen puheen esittämistä.

"Kukaan ei halua sotaa", sanoi Colebourn, "mutta kukaan ei halua pelkureita liioin. Ratkaisu Vietnamin taisteluiden lopettamiseksi lepää pääasiallisesti siinä, että kotiutettaisiin kommunistiset asevoimat siitä maasta."

Colebourn vakuutti olevansa sitä mieltä, että vaikka Canadan on jäätävä suvereeniseksi maaksi, niin sen on kuitenkin osallistuttava taisteluun kommunismia vastaan.

Hän oli edelleen sitä mieltä, että olisi ollut oikein tehty, jos olisi osoitettu kannatusta Yhdysvalloille, Britannialle, Australialle ja Uudelle Seelannille.

Britannia ehdottanut ydinasekokeilukieltoa USA:lle

Lontoo. — Britannian pääministeri Harold Wilson ilmoitti viikonvaihteessa, että Britannia ja Yhdysvallat suunnittelevat sopimusta minkä ansiosta toivotaan voitavan estää ydinaseiden useampien maiden käsiin joutuminen.

Hallituksen virkailijat odottavat, että sopimusluonnos voisi olla valmis noin viikon kuluttua esitettäväksi keskustelun alaiseksi toisille liittoutuneille maille.

Samalla ilmoitettiin eräistä lähteistä, että Britannian tarkoituksena on vaatia kansainvälisiä toimenpiteitä kaikkien ydinasekokeilujen kieltämiseksi — mukaan lukien maanalaisten. Tarkoituksena olisi aikaansaada täydellinen kokeilukielto sen osittaisen kieltosopimuksen asemesta, joka allekirjoitettiin Yhdysvaltain ja Britannian välillä v. 1963.

Pakistanin hirmumyrsky vaati 30,000 uhria

Karachi. — Kansalliskokouksen opposition taholta väitettiin viime viikonvaihteessa ,että toukokuun 11 päivänä Itä-Pakistanissa tapahtuneissa hirmumyrskyissä oli kuollut noin 30,000 ihmistä.

Virallisissa tiedotuksissa sanotaan, että 12,762 ihmistä oli kuollut hirmumyrskyssä ja sitä seuranneessa hyökyaallossa, minkä lisäksi yli 900 ihmistä oli kadoksissa.

Kuitenkin Jamat-Islami-puolueen jäsen Aktarruddin Ahmed väitti onnettomuusalueella vierailtuaan, että ihmishenkien menetykset nousevat paljon suuremmiksi. Hän sanoi lisäksi, että tällä hetkellä on olemassa noin 10,000,000 vastatustin kuolemansa kanssa veden, ruoan, vaatetuksen, lääkkeiden ja suojan puutteessa.

Suomalaislehtimiehiä N-liitossa

Helsinki. — Neuvostoliitossa vierailee Uutistoimisto Novostin (APN) kutsumana ryhmä suomalaisia lehtimiehiä, jotka edustavat helsinkiläisiä aikakauslehtiä sekä Suomen Yleisradiota.

Lyhyen Leningradin vierailunsa jälkeen vieraat saapuivat Novgorodin ja Kalininin kautta Moskovaan. Suomalaiset lehtimiehet olivat APn hallinnon puheenjohtajan Boris Burkovin ja APN:n muiden johtajien vastaanotolla, jonka aikana heille selostettiin yksityiskohtaisesti uutistoimiston toimintaa.

Vieraat näkivät APN:n tilauksesta valmistetun Voshod-2 avaruusalusta esittelevän elokuvan. Elokuvan tekijät avaruuslentäjät Pavel Beljajev ja Aleksei Leonov saapuivat yhdessä Voshod-1:n komentajan Vladimir Komarovin kanssa tapaamaan suomalaisia lehtimiehiä.

Suomalaiset lehtimiehet ovat edelleen tutustunee tmoskovalaisten lehtien toimituksiin

Pearson, Stevenson neuvonpidossa

Ottawa. — Yhdysvaltain Yhdistyneiden Kansakuntien suurlähettiläs Adlai Stevenson oli viime viikonvaihteessa neuvonpidossa Canadan pääministeri Lester Pearsonin kanssa.

Näiden valtiomiesten keskustelujen ilmoitettiin olleen henkilökohtaisia ja epävirallisia.

Mr. Stevenson korosti, että keskustelut, jotka tapahtuivat pääministeri Pearsonin kesäasunnolla Harrington-järvellä Ontariossa, muodostuivat vain tuttavien tapaamiseksi.

Kysymys YK:sta oli yksi tärkein esillä olleista, mutta pääministerin toimiston virkailijat kieltäytyivät selostamasta lähemmin mistä muusta oli keskusteltu näiden kahden välillä.

Mr. Stevensonin seurassa oli hänen poikansa Borden Stevenson, Charles Yost, joka toimii Yhdysvaltain edustajana YK:ssa ja Yhdysvaltain Canadan suurlähettiläs W. Walton Butterworth.

Seurue näki ensin Harrington-järven nähtävyydet ja sen jälkeen siirtyi mr. Pearsonin asunnolle nauttiakseen kahvista ja keskustellakseen.

Yhdysvaltalainen ryhmä vieraili aikaisemmin parlamenttitalon alahuoneessa, kirjastossa ja senaatin istuntosalissa, millä matkalla heidän opaanaan oli ulkoministeri Paul Martin.

TORONTOLAISET NAISET RAUHAN PUOLESTA

Toronto. — Canadan naistenkongressin ja sen kanssa liittoutuneiden järjestöjen toimesta on järjestetty Vietnamin kysymyksiä pohtiva kokous pidettäväksi sunnuntaina kesäkuun 6 pnä kello 2:sta iltapäivällä kello 5:een Toronton Union aseman Oak-salissa. Kokouksessa esiintyy useita puhujia, sallitaan tilaisuus keskustella näiden puheiden johdosta ja esittää päätöslauselmaehdotuksia.

Kokousta järjestävä komitea tähdentää tiedotuksessaan, että Vietnamissa on kehittymässä erittäin huolestuttava tilanne. Tiedotuksessa sanotaan, että "Yhdysvallat on kiihoittamassa barbaarista sotaansa niin Etelä- kuin Pohjois-Vietnaminkin kansaa kohtaan. Jos tämän sallitaan jatkua, niin pian voitaisiin saavuttaa kohde, mistä ei ole mitään paluutietä."

Kaatuneiden muistoa kunnioittava paraati on järjestetty perjantaiksi kesäkuun 4 päiväksi tapahtuvaksi kello 7.30 illalla. Paraatin lähtöpaikaksi on järjestetty Yhdysvaltain konsulaatti (360 University Avenue) ja se päättyy kaupungintalolla, missä lasketaan seppele muistopatsaalle.

Naisten edustajisto matkustaa kesäkuun 7 pnä Ottawaan hallituksen viranomaisten ja parlamentin jäsenien puheille.

Naistenkongressin puhemiehet sanovat, että kaikki rauhasta kiinnostuneet naiset ovat tervetulleita osallistumaan näihin tilaisuuksiin ensi viikon lopulla.

LIBERAALIT SANOVAT ODOTTAKOON KOKOUS

Ottawa. — Canadan liberaalipuolueen toimeenpaneva komitea on päättänyt, jotta puolueen seuraavaa edustajakokousta ei tulla pitämään ennenkuin vasta ensi keväänä.

Täällä viikonvaihteessa pidetyn melko suppean puoluekokouksen päätös merkitsee useiden tarkkailijain mielestä sitä, että liberaalit eivät ole valmiita alistamaan kannanottojansa valitsijain arvosteltaviksi ennenkuin vasta ensi vuonna ja ettei puolue ole valmis kutsumaan mahdollisimman aikaisin edustajakokoustaan siinä mielessä, että voitaisiin tarkistaa puolueohjelmaa nykytilanteen varjossa.

Eräs liberaalien puhemies sanoi kokouksen jälkeen, että siellä ei esitetty mitään tarmokasta mielipidettä sen puolesta, että olisi pidettävä liittovaalit piakkoin. Hän huomioi samalla, että puolueen perussääntöjen mukaan olisi pidettävä edustajakokous joka toinen vuosi. Viimeinen pidettiin v. 1963 heinäkuussa.

Hän lisäsi, että edustajakokous, johon odotetaan noin 1,800 edustajaa pidetään Ottawassa, mutta mitään aikamäärää ei mainittu.

Ennen tätä edustajakokousta on suunniteltu pidettäväksi puolueen kansallisen neuvoston kokous mahdollisesti joulukuun 4—5 pnä Ottawassa. Tässä kokouksessa, mihin osallistuu 300—350 puolueen johtavinta henkilöä laaditaan työohjelma edustajakokoukselle.

Kolmekymmentäviisi puolueen johtokunnan jäsentä neuvotteli viime lauantaina pääministeri Lester Pearsonin kanssa, minkä jälkeen oikeusministeri quebecilaisten liberaalien johtaja Guy Favreau puhui lounastilaisuudessa.

VIIME TIEDOT

Saigon. — Yhdysvaltalaiset suihkuhävittäjälentokoneet yrittivät eilen käydä Neuvostoliitossa valmistettujen Mig-hävittäjälentokoneiden kimppuun, mutta eivät kyenneet saavuttamaan niitä. Yhdysvaltalaiset olivat pommittamassa erästä asevarikkoa 45 mailia etelään Hanoista.

Toronto. — Eilen aloitettiin täällä Canadan historian suurin konferenssi rikollisuuden estämiseksi. Konferenssin avajaisistunnolle esitettiin vetoomus suhteiden parantamiseksi kansan ja poliisivoimien välillä.

Toronto. — Kaupungin virkailijat ovat ryhtyneet suunnittelemaan keinoja, joilla voitaisiin estää natsimieliset ainekset pitämästä kokouksiaan kaupungin puistoissa. Hanke juontuu siitä, että natsit pyrkivät pitämään kokouksensa Allen Gardensissa viime sunnuntaina. Yritys johti mellakkaan.

Pariisi. — Yhdysvallat ehdotti eilen täällä koolla olevassa NATO-maiden puolustusministerien kokouksessa, että muodostettaisiin neljästä tai viidestä NATO-liiton jäsenmaasta valiokunta, jonka tehtäväksi jätettäisiin ydinaseiden käytön strateeginen suunnittelu.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH-CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75
USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Miksi ei keskustella?

Kuten lehtemme uutisosastolla kerrottiin viime viikolla, alahuoneen puhemies A. MacNaughton antoi kielteisen vastauksen siihen kun opposition taholta vaadittiin, että hallitus järjestäisi kansainvälisen tilanteen pahenemisen vuoksi virallisen keskustelumahdollisuuden maamme ulkopolitiikasta.

Miksi tällainen kielteinen suhtautuminen?

Tunnettu tosiasiahan on, että alahuoneen istunnossa ei ole kuukausimääriin keskusteltu maamme ulkopolitiikkaa koskevasta ohjelmasta. Totta on, että alahuoneen istunnossa on esitetty kysymyksiä, joihin annetuista usein hyvin pyöristetyistä vastauksista on saatu jonkinlainen kuva siitä, minkälaista ulkopolitiikkaa hallitus seuraa, mikäli kaikin ajoin voidaan hallituksen "omasta" ulkopolitiikasta puhua silloin kun se näyttää ajelehtivan kuin peräsimensä menettänyt laiva myrskyssä Washingtonin seuraaman ulkopolitiikan mukana ja tukena.

Hallitusministerien vissit lausunnot ovat myös olleet eräiltä kohdilta jossakin määrin ristiriitaisia, mikä sellaisenaan lisää canadalaisten huolestuneisuutta siitä, että mitä tekevät meidän maamme edustajat kansainvälisissä asemissaan nykyisen vaaratilanteen huojentamiseksi. Selvää myös on, että hallitusministerien lausunnot Vietnamista ja Dominikaanisesta tasavallasta eivät vastaa lähestulkoonkaan canadalaista melko yleistä toivomusta, että Canadan hallitus vaatisi Yhdysvaltoja lopettamaan sotatoimensa ja tuottamaan ulkomailla olevat asevoimansa kotiin.

Kaikki tämäntapaiset seikat huomioiden meidän lehtemme Vapaus liittyy niihin hyvää tarkoittaviin canadalaispiireihin jotka toivovat, että hallitus esittäisi ensi tilassa ulkopoliittisen ohjelmansa alahuoneen käsiteltäväksi ja arvosteltavaksi.

Cyrus Eatonin varoitus

Canadalaissyntyinen, upporikas yhdysvaltalainen teollisuusmies, Cyrus Eaton, joka tunnetaan aktiivisesta asenteestaan maailmanrauhan säilyttämiseksi, esitti viime viikolla "ennustuksen", että jos nykyiseen kehityssuuntaan ei saada muutosta, Yhdysvallat ja Neuvostoliitto ovat sodassa kuukauden kuluttua keskenään ja maailma uudessa katastroofitilanteessa.

Yhdessä muiden hyvää ajattelevien canadalaisten ja muiden maiden kansalaisten kanssa me luonnollisesti toivomme, että mr. Eaton olisi väärässä. Mutta ottaen huomioon sen tosiasian, että mr. Eaton seuraa tunnetun tarkasti kansainvälisten tapahtumain kehitystä, ja että hän on tilaisuudessa saamaan paljon sellaisiakin tietoja, joita meillä tavallisilla kadun miehillä ja naisilla ei ole, hänen varoitukseensa on suhtauduttava kaikella vakavuudella.

Tutustukaamme nyt ensiksi yleispiirtein siihen, mitä mr. Eaton viime viikolla tästä peloittavasta asiasta sanoi:

Ennustettuaan, että Neuvostoliitto ja Yhdysvallat voivat joutua sotaan seuraavan neljän viikon kuluessa, mr. Eaton sanoi: "Ne tulevat iskemään kaikella mitä niillä on. Minä sanon teille, ne ovat tosissaan."

Muistaa tulee, että mr. Eaton on vastikään palannut Neuvostoliittoon ja Euroopan muihin sosialistisiin maihin tekemältään vierailumatkalta, ja että hän esitti varoituksensa Yhdysvaltain johtaville teollisuuspohatoille Detroitin talousklubin järjestämässä tilaisuudessa. Kolmiviikkoisen vierailumatkansa raportissa mr. Eaton sanoi mm. seuraavaa:

"Minun vakaan harkintani mukaan me olemme katastroofin partaalla. Ellei seuraavan kuukauden aikana tapahdu jotakin ihmettä, minusta tuntuu, että ihmiskuntaa uhkaa perikato."

Myöhemmin samana päivänä sanomalehtimiehille antamansa haastattelun yhteydessä tämä Pugwashissa, N. S. syntynyt 81-vuotias teollisuusmiljoneeri sanoi, että yleinen sota on mahdollisuuksien puitteissa Vietnamissa, ja että siellä häviölle joutuva puoli turvautuu atomipommiin.

Tämän perusteella mr. Eaton vetosi erikoisesti yhdysvaltalaisiin teollisuusmiehiin, että he yhteisvoimin pakoittaisivat presidentti Johnsonin hallituksen omaksumaan "järkevän" ohjelman. Samassa yhteydessä hän teki täysin tiettäväksi, että "järkevällä ohjelmalla" hän tarkoittaa yhdysvaltalaisten asevoimien kotiuttamista Vietnamista."

Vastauksena mr. Eatonin varoitukseen, että Yhdysvallat voi joutua yhden tai neljän viikon aikana sotaan Neuvostoliittoa ja Kiinaa vastaan, elleivät Yhdysvaltain asevoimat lopeta Pohjois-Vietnamin pommitusta, Yhdysvaltain ulkoministeri Dean Rusk sanoi viikko sitten tiistaina Washingtonissa, että hänellä ei ole mitään sellaisia tietoja, jotka viittaisivat siihen, että yleissodan vaara on näin lähellä.

Siitä huolimatta mr. Rusk katsoi ajankohtaiseksi keskiviikkona uhata sotatoimien edelleen laajentamisella jos Pohjois-Vietnam saa Neuvostoliitosta nykyaikaisia ilmatorjunta-aseita oman maansa ja kansansa turvaamiseksi yhdysvaltalaisia ilmavoimia vastaan jotka ovat pommittaneet toisinaan yötä päivää Pohjois-Vietnamin alueita!

Lisätkäämme tähän vielä se tosiasia, että Ranskan johtavat kirjailijat, mukaanlukien Jean-Paul Sartre ja Francois Mauriac ovat esittäneet vaatimuksen että Yhdysvaltain tulee lopettaa ihmisten joukkotappaminen Vietnamissa ennen kuin se johtaa atomisotaan.

Toisaalta on syytä todeta, että Yhdysvallat ei enää tekeydykään "sivustakatsojaksi", joka muka vain "auttaa" Etelä-Vietnamin hallitusta aseilla, rahalla ja sotilaallisilla neuvonantajilla. Tämä vaihe on Yhdysvaltain Vietnam-politiikassa ollut ja mennyt. Saigonin nukkehallitsijain keskuudessa voi olla vielä kilvoittelua siitä, ketkä heistä saavat eniten muruja isännän ruokapöydältä, mutta "isäntä" määrää itse suunnan ja tahdin. Siellä on USAn omienkin tietojen mukaan yli 50,000 jenkkisotilasta ja lisää on menossa Pentagonin tehdessä suunnitelmia näiden "taistelujoukkojensa" tehtäviä varten tulevien viikkojen ja kuukausien aikana.

Vaara on ilmeisesti suuri ja välitön. Canadalaisina, joiden koteja ja koko maata uhkaa varma tuho, jos atomisota pääsee syttymään, meidän tulee vaatia yhtenäisemmin ja voimakkaammin kuin koskaan aikaisemmin, että liittohallituksen velvollisuus on puhua selvästi ja päättävästi sodan laajentamista vastaan, Pohjois-Vietnamin alueiden pommittamisen lopettamisen puolesta ja yhdysvaltalaisten sotavoimien kotiuttamisen t o t e u t t a m i s e n hyväksi, sekä Vietnamin tilanteen rauhanomaisen ratkaisun puolesta vuonna 1954 allekirjoitetun Geneven sopimuksen mukaan, minkä perusteella Vietnamista piti tulla täysin itsenäinen, mihinkään voimablokiin kuulumaton ja yhtenäinen maa. Pääministeri Pearsonin tinkimätön velvollisuus on astua alas Yhdysvaltoja auttavalta "p u o l u eettomuusaidaltaan" sekä puhua ja toimia päättävästi Vietnamin sodan lopettamisen ja yleismaailmallisen sodanvaaran torjumisen puolesta.

Rohkea edeltäkävijä -- rauhantahdon tulkki

Helsinki. — Viime lauantaina tuli kuluneeksi tasan 25 vuotta siitä kun perustettiin nykyisen Suomi—Neuvostoliitto seuran edeltäjä, Suomen—Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seura.

Perjantaina järjesti SNS-seuran keskusjohtokunta yhteisen illanvieton 25-vuotisen merkkipäivän kunniaksi. Tilaisuudessa olivat läsnä perustajajäsenet ja nykyisen seuran puheenjohtajisto ja sihteeristö sekä kutsuvieraana Neuvostoliitto—Suomi seuran entinen puheenjohtaja E. Gorlinski.

Tämän merkkipäivän johdosta julkaisemme oheisena Kansan Uutiset lehden muistelmapalasia niiltä ajoilta, jolloin Suomessa "oli kilpajuoksua rauhan ja sodan voimien välillä", seuran ensimmäisen puheenjohtajan Mauri Ryömän silloista sanontaa lainataksemme.

KYMMENET TUHANNET LIITTYIVÄT MUKAAN

Suomen ja Neuvostoliiton välistä ystävyyttä edistävää järjestöä oli yritetty perustaa jo useita kertoja ennen sotaakin, kertoo Suomen—Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seuran organisaattorina ja toimistonhoitajana työskennellyt Uuno Laurikainen. — Olin jo vuonna 1930 järjestämässä tällaisen seuran perustamista, ja yksi kokous saatiinkin jo pidetyksi ennen kuin Lapuan liike tukahdutti yrityksen.

Talvisodan päätyttyä virisi laaja keskustelu siitä miten voitaisiin asettaa sulkuja sille uuteen sotaan tähtäävälle hengelle, joka piti Moskovan rauhaa vain "välirauhana". Tällainen sotaa lietsova suunta jatkui virallisellakin taholla. Tässä tilanteessa perustettiin Hakaniemessä "Soihdun" toimitushuoneessa toukokuun 22. päivänä 1940 Suomen—Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seura, johon pian tapahtui valtava rynnistys: lokakuun puolivälissä 1940 laskettiin jäseniä jo olevan noin 48,000. Tämä suoranainen kansanliike oli selvä vastalause sotaa vastaan.

Kokousten järjestäminen oli jotakin aivan erikoislaatuista: kokoushuonepula oli huutava, koska vain harvat järjestöt halusivat luovuttaa tilojaan seuran käyttöön. Lehdet eivät ottaneet vastaan seuran maksullisiakaan ilmoituksia, joten kokoon kutsuminen tapahtui pääasiassa vain monistettujen lappusten avulla. Tästä huolimatta kokouksiin tulvi väkeä niin että läheskään kaikki eivät mahtuneet sisään. Esim. Kirjan talolta oli saatu käyttöön huone 3 tunniksi illassa. Koska kaikki asianomaiset osaston jäsenet eivät kerralla mahtuneet sisään, oli rajoitettava kokousaika puoleksitoista tunniksi ja vaihdettava välillä väki. Erästä Mikko Ampujan rauhanneuvotteluja koskevaa esitelmää kuulemaan riitti väkeä niin että se oli pidettävä kuusi kertaa, vaikka etukäteen arvioitiin kolmen kerran riittävän.

"HYVIEN TAPOJEN VASTAINEN"

Ensimmäisen sarjan kokouksia saimme pidetyksi. Toisen kokoussarjan järjestelyt keskeytyivät hallituksen kieltoon, jolla kaikki joukkokokoukset estettiin. Samaan aikaan mm. Mauri Ryömä, Lauri Vilenius ja minä jouduimme vangituiksi.

Kokousasiat olivat kuitenkin ihmisten tiedossa, ja peruutuksiakaan ei voitu saada lehdissä julkisuuteen. Näin ollen väkeä tuli koolle edelleenkin. Kokoontumispaikkoina olivat mm. Hakaniemi ja II linjan kalliot. Lopulta kun vain ns. "30 hengen kokoukset" julistettiin sallituksi kokoonnuttiin pienemmissä ryhmissä yksityisasunnoissa yms.

Joulukuun 20. päivänä seura lakkautettiin Helsingin raastuvanoikeuden päätöksellä "hyvien tapojen vastaisena" ja "Suomen ja Neuvostoliiton suhteita vaarantavana" järjestönä. Tätä seurasi järjestön johtohenkilöitä vastaan nostettu syytejuttu Turun hovioikeudessa, jossa kaksi tuomittiin elinkautiseen kuritushuonerangaistukseen. Seuran jäseniin kohdistunut uusi vangitsemisaalto oli myöhäissyksyllä ja kolmas tammikuussa.

Seuran julkaisua "Kansan Sanomia" toimitti Aune Laurikainen. Kaksi ensimmäistä numeroa painettiin Mikkelissä. Toinen takavarikoitiin heti sen ilmestyttyä suoraan kirjapainosta, vaikka sensuuri oli sen jo tarkastanut. Kolmas numero, jolle pitkän etsinnän jälkeen löydettiin pieni kirjapaino Helsingistä, takavarikoitiin jo korehtuurivaiheessaan.

V. 1940 perustettiin myös Kansankulttuuri Oy.

RYÖMÄN PÖYTÄHOPEAT VIETIIN "KANIIN"

Kun meitä seuran johdossa olevia kuulusteltiin, väitettiin tavallisesti myös, että meitä rahoitetaan "ulkovaltain taholta", kertoi seuran varapuheenjohtajana toiminut Lauri Vilenius. Varojen hankinta toimintaamme varten on oikeastaan sekin ikimuistettava luku järjestömme historiassa. Meillä ei luonnollisestikaan ollut mitään millä lähteä alkuun. Ensimmäiset varat saatiin siten, että puheenjohtajamme Mauri Ryömän sukuperintönä saamat pöytähopeat vietiin "kaniin". Sitten alkoikin jo nopeassa tahdissa tulla rahaa liittymis- ja jäsenmaksuista niin, että saimme rahaa mm. toimistokuluihin ja matkoja varten perustettaessa osastoja eri puolille maata. Jopa kaukaakin muilta paikkakunnilta tuli ihmisiä käymään Helsingissä liittyäkseen täällä seuran jäseneksi. Oli todella käynnissä — Mauri Ryömän silloista sanontaa lainatakseni — kilpajuoksu rauhan ja sodan voimien välillä.

Seuraamme tähdättyjen vainotoimenpiteiden lainvastaista luonnetta kuvastavat lukemattomat tapaukset, mm. ne jotka liittyvät Mauri Ryömän ja muiden toimihenkilöiden vangitsemiseen jo kesällä 1940. Meitä syytettiin "hallituksen halventamisesta" ja erityisesti väitettiin minun "kiihottaneen kansaa" Kirjan talon edessä sekä huutaneen "eläköön Neuvosto-Suomi". Tällainen väite oli täysin valheellinen. Päinvastoin silloin kun huomasin poliisien aiheuttavan sekaannusta väkijoukossa kehotin ihmisiä rauhallisuuteen ja huutoni sisältö oli "eläköön Suomen ja Neuvostoliiton väliset rauhalliset ja ystävälliset suhteet".

VÄÄRYYTTÄ OIKEUDEN VALEKAAVUSSA!

Helsingin raastuvanoikeuden istunto pidettiin lääninvankilassa. Tuomari kysyi ammattiani ja kuultuaan että olin autonkuljettaja sanoi: "Miten Vilenius luulee voivansa arvostella Suomen hallituksen kykyä ja halua hoitaa suhteita Venäjään (hän käytti toisinaan jopa ryssä-nimitystä), kun itsekään en osaa sitä sanoa vaikka olen lukenut lakia 8 vuotta?" Vastasin tähän, että minulla on paljonkin akateemisia tuttavia ja olen yllätyksekseni havainnut, että heidän joukossaan on monta täysin puupäätä.

Kuvaavaa oli ohranan järjestämä seuramme täysin laiton "johtokunnan kokous", joka pidettiin vankilassa. Puhenjohtajaksi tähän ilveilyyn asettautui vankilan johtaja. Pari vielä vapaana olevaa johtokunnan jäsentä oli kutsuttu myös paikalle. Mauri Ryömä ja minut tuotiin kumpikin erikseen paikalle niin, että emme tavanneet toisiamme muuten kuin ohimennen käytävässä kun Ryömää tuotiin "kokouksesta" pois ja minua vietiin sinne. Kumpaakin koetettiin saada hyväksymään mieletön vaatimus, että kaikki kommunistit olisi erotettava järjestöstämme. Kumpikin luonnollisesti kieltäytyi tällaisesta laittomasta ja kaikkien periaatteitemme vastaisesta vaatimuksesta. Mahdollisesti meidät olisi vapautettu jos olisimme suostuneet.

Vankila-ajalta on erityisesti painunut mieleeni Mauri Ryömän harvinaislaatuinen pelottomuus ja tinkimättömyys. Tämä tuli näkyviin mm. nälkälakossamme, jonka aloitimme Helsingin lääninvankilassa. Kun täysinäisiä ruokakuppeja kiellostamme huolimatta kasattiin selliimme, Ryömä kerran heitti kaikki soppineen päivineen ikkunasta pihalle. Sen jälkeen meidät kumpikin sitten jostakin syystä kuljetettiin Vaasan lääninvankilaan. Ilmeisesti mielenosoituksia peläten ohranan miehet ajoivat meidät autolla Keravalle asti ja vasta siellä noustiin junaan.

SUOMI—NEUVOSTOLIITTO-SEURAN EDELTÄJÄ

Niistä järjestöistä, jotka 30-luvulla ennen talvisotaa toimivat johdonmukaisesti ja aktiivisesti Suomen ja Neuvostoliiton välisten rauhanomaisten suhteiden rakentamiseksi, oli epäilemättä huomattavin Akateeminen Sosialistiseura ja sitä lähellä olevat kirjailija- ja taiteilijapiirit. Seuran Soihtu-lehti julkaisi asiallisia tietoja ja katsauksia Neuvostoliitosta sekä esitti selostuksia Neuvostoliiton ulkopolitiikasta ja sen pyrkimyksistä enemmän kuin todennäköisesti mikään muu lehti maassamme, mainitsi seuran ensimmäinen sihteeri Aimo Rikka.

Oli näin ollen luonnollista, että käydyn talvisodan jälkeen ASS:n jäsenet Mauri Ryömän johdolla 22. 5. 1940 olivat aktiivisesti perustamassa Suomen—Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seuraa.

Ystävyysseura syntyi ajankohtana, jolloin kaiken järjen nimessä

(Jatkuu seuraavalla sivulla)

Kirjeitä

ESITYKSIÄ VAPAUDEN SISÄLTÖÖN NÄHDEN

Tämä nopeasti muuttuva aikakausi jättää melko varmasti tavallisia maallikkoja vähän pimeään ja ymmälle siitä, miten ja miksi suuntaukset ovat niin erilaisia kuin ennen.

Tämän vuoksi tulisi koettaa nopean tahdin melskeessä kartuttaa tietojamme lehdistä, mitkä ovat kokemuksien ja teorian perusteella osoittautuneet oikeaan osuviksi. Ja kun meillä on oma työväenlehtemme, niin juuri sen palstoilta toivomme ja saammekin tarkempia ja luotettavampia itetoja kuin muualta. Omasta puolestani kysyisin, että voiko Vapaus julkaista Northern Neighbours-julkaisun toukokuun numeron sivulta 8 ainakin tärkeimmän kohdan (jos sitä kirjoitusta ei voida julkaista kokonaan)? Toiseksi haluaisin tietää, voisiko Vapaus julkaista jatkokertomuksena joko kokonaan tai osittain kirjan "Penikkatauti", mikä olisi monella tavalla nyt jälleen ajankohtainen — ja sitä kirjaa on monenkin vaikea saada täällä suomenkielisenä?

— Penikka, Vanc.

* * *

Tutkimme ensinmainittua kirjoitusta lähipäivinä. Penikkatauti-kirjan jatkokirjoituksena julkaiseminen veisi meidän käsittääksemme liian paljon lehden rajoitettua tilaa aikana, jolloin tämä kirja on saatavana suomenkielisenäkin CSJ:n osaston useimmista kirjastoista ja myös monista yksityisten kirjastoista. — Toim.

Mitä muut sanovat

MAAILMANENNÄTYS "PUOLUEETTOMUUDESSA"

(W. Averell) Harriman myönsi, että "jonkun verran" on (Dominikaanisessa tasavallassa) annettu rahaa juntalle "jotta tilanne vakiintuisi hieman", ja että "saataisiin talouselämä uudelleen käyntiin". Mutta, hän sanoi, sitä rahaa ei annettu tarkoituksella auttaa yhtä puolta toista vastaan. — San Francisco Chronicle, toukok. 17 p.

●

VAROITUS MENNEISYYDESTÄ

Vuosia sitten, jolloin Yhdysvallat romutti kohdaltaan Geneven sopimuksen, minkä mukaan Etelä- ja Pohjois-Vietnam piti yhdistettämän kansallisten vaalien puitteissa ja perusteella, senaattori Lyndon B. Johnson (D. Tex.) sanoi senaatin istunnossa:

"Olisi väärin lähettää Yhdysvaltain sotilaita Indo-Kiinan mutaan verenvuodatusta suorittamaan kolonialismin jatkamiseksi ja valkoisen miehen riistomahdollisuuksien ikuistuttamiseksi Aasiassa. — Autotyöläisten union (UAW) osasto No. 707 (canadalaisosasto) raportista.

●

USA SODASSA AASIAA VASTAAN N.Y. TIMES HUOLISSAAN JOUKKOJEN LISÄÄMISESTÄ

Nyt ei ole enää kysymys vain joukkojen lisäämisestä vaan koko Yhdysvaltain toiminta Vietnamissa näyttää saaneen toisen luonteen. Alunperin Yhdysvallat antoi apua Vietnamille, mutta nyt on kehittymässä amerikkalaisten sota aasialaisia vastaan. Tässä sodassa eteläviet-namilaiset esittävät sivuosaa.

Nykyinen joukkojen keskittäminen viittaa siihen, ettei sotaa voida voittaa pohjoisessa. Toisaalta sitä ei voida hävitä etelässä. Jos Yhdysvallat vähitellen joutuu mukaan suureen sotaan Aasian mantereella, on aika ilmoittaa sen kansalle, mitä on tapahtumassa ja miksi.

— New York Times.

ALGERIASSA JUHLITAAN AVOIMEN TAIVAAN ALLA

Alger. — Maailman nuorison ja ylioppilaiden IX festivaalin taideohjelmasta tulee ilmeisesti värikäs ja monipuolinen. Sen toteuttamiseen osallistuu ryhmiä yli 100 maasta. Huomattavimmat konsertit ja ohjelmanumerot suoritetaan avoimen taivaan alla. Algerin nuoriso rakentaa pääkaupungin eri osiin sekä katsojien että esiintyjien kannalta mukavia konserttilavoja. Näiden lisäksi kaupunkiin rakennetaan algerialaisten taiteilijoiden ja arkkitehtien luonnosten mukaan 19 ulkoasultaan värikästä radioverkostoon liitettyä esiintymispaikkaa. Pelkästään näillä lavoilla järjestetään yli 300 kansainvälistä konserttia ja näytöstä.

Festivaalin avajaispäivänä järjestää Algerian valtuuskunta suuren esityksen, joka on omistettu Algerian kansan riippumattomuutensa puolesta käymälle taistelulle. Tähän esitykseen osallistuu noin 7000 henkilöä.

Ulkomaalaisia valtuuskuntia edustavat monilukuiset taiteelliset ryhmät sekä solistit. Esimerkiksi Bulgarian kansantasavallan valtuuskuntaan kuuluu kaksi suurta kuoroa ja tanssiyhtye. Tunnetut taiteilijat Claude Vincent ja Gilbert Becaud ovat mukana Ranskan taiteilijain ryhmässä.

Taistelevan Angolan laulu- ja tanssiyhtye esiintyy konsertissa. Myös muut afrikkalaisten valtioiden valtuuskunnat järjestävät esityksiä.

Lontoon University Collegen ylioppilasteatterin ohjelmana on William Shakespearen tragedia Macbeth.

Kuuban valtuuskunnan jäsenet valmistelevat festivaalia varten erään englantilaisen näytelmäkirjailijan näytelmää, jossa arvostellaan imperialismia ja rotusortoa. Algerian kansallisteatteri harjoittelee samaa näytelmää arabian- ja ranskankielisenä.

Heinäkuun 29 pnä järjestää Neuvostoliiton valtuuskunta konsertin Algerian stadionilla. Tähän esitykseen aiotaan sisällyttää monia erilaisia ohjelmanumeroita, elokuvia, balettia, sirkusta ja urheilijoiden esityksiä.

Heinäkuun 30 pnä, jota vietetään festivaalin osanottajien Algerian nuorisoa kohtaan tunteman solidaarisuuden päivänä, lähtee suuri eri maiden taiteilijoista koostuva ryhmä erityisillä kansainvälisillä ystävyysjunilla Oraniin, Constantineen, Tlemceniin sekä muihin Algerian kaupunkeihin.

PÄIVÄN PAKINA

"JAAVAKUKON" PUOLESTA

Totta on, ettei "jaavakukko" ole allekirjoittanutta apuun eli puolustukseen pyytänyt.

Kunnioitamme myös vanhan kansan perinnöksemme jättämää viisasta sanapartta, että "kahden asia ja kolmannen korvapuusti".

Mutta kaikesta huolimatta haluamme pistää lusikkamme tähän soppaan, ja kuten tavallista, käyttää sitä isoisten lyötäväksi joutuneen uhrin puolustamiseksi.

Jaa, että minkälaisesta otuksesta on silloin kysymys kun puhutaan "Jaavakukosta"?

Sanakirjojen selitysten mukaan englantilaisella "bantam"-sanalla tarkoitetaan joko "jaavakanaa" tai pientä pahasisuista miestä, tai höyhensarjan painijaa tai nyrkkeilijää.

Tämä antaa avaimen arvoitukseen.

Uuden demokraattisen puolueen kansallinen johtaja T. C. Douglas on melko hintelä ja pienikokoinen mies. Mutta vaikka hän on "siviiliammatiltaan" pappi, ja yleensä kaikkea räikeätä esiintymistä ja -sanontaa välttäävä mies, niin Tommy Douglas on kuitenkin "syyllistynyt" sekä Yhdysvaltain hyökkäysoperatioiden että sitä myötäilevän oman pääministerin, Lester Pearsonin arvosteluun. Sen vuoksi kaivoskapitalistien miljoonadollarien varassa röystäilevä torontolainen Globe and Mail leimasi mr. Douglasin "Jaavakukoksi".

Tämä sellaisenaan palauttaa mieleemme eversti George Drewn suurmunauksen kun hän erään CCF:n edustajan kanssa samalla puhujalavalla ollen löi rintoihinsa ja vetosi kuulijain kannatukseen sillä perusteella, että hän on suurempi ja omasta mielestään komeampi mies kuin ko. työväenedustaja! Kuten tiedetään, sen tapaiset "poliittiset viisaudet" veivät eversti Drewn poliittiseen paitsioon.

Näin peittosi kuitenkin Globe mr. Douglasia viime keskiviikkona toimituspalstallaan:

". . . Burnaby-Coquitlamin jaavakukon (bantam rooster) vakituisena maalitauluna on pääministeri Lester Pearson, jonka mr. Douglas (jaavakukko — K) on kuvannut "Yhdysvaltain ulkopolitiikan kaiuksi", ja aivan viimeiseksi "välinpitämättömässä asenteessa alistuneeksi" mieheksi Vietnamin ja Dominikaanisen tasavallan tiimoilta . . ."

Mutta vanha suomalainen sananlasku opettaa, että "ei nimi miestä pahenna, ellei mies nimeä."

Jos mr. Douglasin pääministeri Pearsonista antama kuvaus on virheellinen tai paikkansapitämätön, niin se ei mitenkään voi pysyvästi loukata mr. Pearsonia.

Mutta toisaalta, jos on totta, että pääministeri Pearson esiintyy kansainvälisissä asioissa "Washingotnin" seuraaman ulkopolitiikan "kaikuna", ja että hän on jättänyt Vietnamin ja Dominikaanisen tasavallan tapauksessa tekemättä jotakin, niin mitkään keinotekoiset ylistysvirret eivät saa puhdistetuksi hänen nimeään.

Globe and Mail vetosi siihen, että on niitä pahempiakin Yhdysvaltain hyökkäysohjelman puolustajia kuin on pääministeri Pearson.

Se mielihyvällä myönnettäköön. Yksistään meillä täällä Canadassa on esim. ulkoministeri Paul Martin, joka esiintyy näissä kysymyksissä jenkkejä jenkkemäisempänä silloin kun pääministeri Pearson antaa ymmärtää — mikäli hänen sanansa eivät satu silloin kantautumaan Valkoiseen taloon — että hän olisi todella "iloisempi mies", jos Yhdysvallat ei olisi raakaan väkivaltaan sekaantunut Vietnamin ja viimeksi Dominikaanisen tasavallan sisäisiin asioihin.

Mutta saatuaan Valkoisen talon nykyiseltä pomolta, presidentti Lyndon Johnsonilta muutama viikko sitten "kuka käskee ja mitä kuuluu" siitä kun hän esitti väliaikaista Pohjois-Vietnamin pommituksen lopettamista, pääministeri Pearson on nyt nöyränä poikana selitellyt, että Yhdysvaltain "täytyi" yksipuolisesti sekaantua Vietnamin ja Dominikaanisen tasavallan sisäisiin asioihin muka sen vuoksi kun YK:lla "ei ole pysyviä rauhanvoimia".

Vanhana politiikantekijänä pääministeri Pearson tietää luonnollisesti, että Washingtonilla ei ollut mitään tällaista pakkoa — vaan suoranainen halu kiertää YK:ta omien imperialististen pyyteittensä edistämistarkoituksessa.

Kun pääministeri Pearsonin Torontossa esittämää asennetta, että "USAn oli pakko" sekaantua Dominikaanisen tasavallan sisäisiin asioihin, verrataan esimerkiksi sisar-dominiomme pääministerin, Intian Shastrin Moskovassa antamaan julistukseen, missä tuomitaan Yhdysvaltain hyökkäys ja Vietnamista ja Dominikaanisesta vaaditaan jenkkejä poistumaan tasavallasta, niin silloin nähdään että "jaavakukko", eli mr. Douglas on tässä asiassa ehdottomasti oikeassa samalla kun Globe ampui ohi ja yli maalin.

Kuten sanottu, mr. Douglas ei ole meidän puolustustamme pyytänyt, eikä hän näin selvässä asiassa kenenkään apua tarvitsekaan. Mutta käsityksemme on kuitenkin se, että "jaavakukko" on ehdottomasti oikeassa sittenkin, vaikka meillä täällä Canadassa on jumala paratkoon vieläkin pahemmin maineensa näissä asioissa tahranneiden politiikantekijöitä kuin on mr. Pearson. — Känsäkoura.

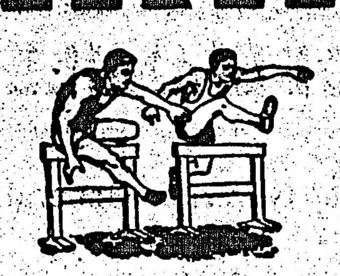

Urheilua

Skottien tyydyttävä 2-1 voittoon Suomesta

Helsinki. — Suomen ja Skotlannin MM-karsintaottelu saatiin suorittaa mainioissa olosuhteissa ja myös harvinaisen suuren katsojamäärän edessä. Stadionille oli saapunut 20,162 maksanutta, jotka saivat nähdä vauhdikkaan, ja mikä parasta, myös verrattain tasaisen jalkapallokamppailun. Pelin ratkaisi ansaitusti edukseen Skotlanti 2—1, tilanteen ollessa tauolla tasan 1—1.

—•—

10 uutta ennätystä koululaiskisoissa

Toronto. — Koko Ontarioa käsittävissä jatkokoulujen välisissä rata- ja kenttäurheilukilpailuissa tekaistiin lauantaina kymmenen ennätystä, lukeutuen niihin kolme kansallista kouluennätystä.

Kaksi kiekonheittäjää heitti ikäluokkansa Canadan ennätyksen (167 j. 11½ t.). Myös sai väistyä senior-sarjan maanlaajuinen kouluennätys 2 maililla.

Ron Raftis, joka voiti toiseksi tulleen Jukka Heikkurisen seiväshypyssä (13 j. 3 t.) sai pahan nilkkavenähtymän yrittäessään rikkoa juuri saamansa 14 jalan ennätyksen. Kymmenestä ennätyksestä meni ottelijain laskuun kaikkiaan 6.

—•—

Mustakari uhkaa Nikulan ennätystä

Helsinki. — Lahden Ahkeran ja Lahden Sammon (SUL) kansainvälisten yleisurheilukilpailujen parhaiksi tuloksiksi helatorstaina muodostuivat Erkki Mustakarin seivästulos 495 ja Jorma Kinnusen keihäänheiton tulos tasan 81 metriä. Kinnunen heitti vain kaksi kertaa, joista toisella tuli voittotulos. Mustakari yritti kolmasti uutta SE-tulosta 501, mutta hän ei tällä kerralla onnistunut, vaikka ensimmäinen yritys oli vähällä mennä yli. Korkeushypyssä Lahden Pertti Lantti saavutti hienon tuloksen 204 ja voitti Henrik Hellenin, jolle merkittiin tulokseksi vaatimaton 195.

—•—

Moskova kokeilee sisähallikisoja

Moskova. — Moskovassa tullaan järjestämään suuret kansainväliset sisähallikilpailut ensi talvena, kertoi APNn edustajalle Neuvostoliiton yleisurheilumaajoukkueen päävalmentaja Gavril Korobkov.

Korobkov kertoi käyneensä tästä asiasta neuvotteluja jo Yhdysvalloissa käydessään ja saaneensa sieltä lupauksen suuresta ja edustavasta yleisurheilijaryhmästä näihin kisoihin.

N-liitto ja Puola veivät finaaleja

Berliini. — Viidessä sarjassa ratkaistiin perjantaina loppuottelijat päiväkamppailujen aikana. Eniten saivat finaaleihin miehiä näissä sarjoissa Neuvostoliitto ja Puola, joilla jo tässä vaiheessa on kolme miestä kummallakin kullan tuntumassa.

Tanskan Rasmussen aiheutti jälleen kerran pohjoismaalaisille iloisen hetken lyötyään sarjassa 63,5 kg Itävallan Königin pistein 4—1. Finaalissa hän saa vastaansa Puolan Kulejn, joka on tosin tyrmännyt Rasmussenin aikaisemmassa maaottelussa.

Muissa sarjoissa taistelivat tiensä finaaliin seuraavat nyrkkeilijät: 51 kg: Freistadt L-Saksa ja Skrzypzak Puola, 57 kg: Bendig Puola ja Stepashkin Neuvostoliitto, 71 kg: Doytschev Bulgaria ja Agejev Neuvostoliitto sekä 81 kg Posnjak Neuvostoliitto ja Gerber L-Saksa.

—•—

NL:n Lednev paras ottelija

Budapest. — Neuvostoliitto otti sekä mieskohtaisen että joukkuevoiton Budapestissa torstaina päättyneissä suurissa kansainvälisissä viisiottelukilpailuissa.

Suomi ei enää loppuvaiheissa menestynyt yhtä hyvin kuin alussa, vaan se tipahti joukkuekilvassa seitsemänneksi.

Mieskohtaiset lopputulokset: 1) Lednev N-liitto 4784 pistettä; 2) Moczar Unkari 4563; 3) Sarfalvi Unkari 4477.

Joukkuekilpailu: 1) Neuvostoliitto 13401; 2) Unkari A 12938; 3) Unkarin nuoret 12930; 4) Unkari B 12561; 5) Itä-Saksa 12460; 7) Suomi 11893; 8) Ruotsi 11783.

Kummia kuuluu Vancouverista

Vancouver. — Kuoro vierailee Cambiessa, BC:ssa 19 päivänä kesäkuuta kello 8.30 illalla. Siellä esitetään myöskin näytelmä "Pekan naimapuuhat", Havaijin musiikkia ja hula-hula tanssiesityksiä ynnä muuta hauskaa. Lopussa on tanssia. Ovilippu maksaa vain dollarin.

Siellä sitten tapaamme 19 päivän iltana puoli yhdeksältä, että kaukaisimmatkin ehtivät tulla. Se dollari ei mene hukkaan, takaan sen.

Ai-ai sitä aikaa kesäkuun, se on paras aika matkailuun.

— Hoopo.

Tilatkaa Vapaus!

KOKOUSKUTSU

Workers Co-Op Restaurant of South Porcupine, Limited
(Entinen Star Club)

YLIMÄÄRÄINEN KOKOUS

pidetään omalla huoneistolla sunnuntaina, kesäkuun 6 päivänä 1965, alkaen kello 7 illalla.

Kysymyksessä tärkeät asiat. Jokaisen osakkeenomistajan läsnäolo välttämätön.

JOHTOKUNTA.

KAKSI UUTTA ROMAANIA

LO-JOHANSSON:

KUNINKAANKATU

424 SIVUA HINTA SID. $3.25

Kylän komein poika Adrian on rakastunut muonamiehen tyttäreen, kuumaveriseen Marttaan. Kun tyttö saa paikan tarjoilijattarena Tukholmassa, poika päättää seurata lemmittyään niin pian kuin mahdollista. Mutta suuri kaupunki on vaarallisempi ja vaptivampi kuin kokematon tyttö on luullut. Palkka ei riitä menoihin — ja sivuansioita on liian helposti saatavissa. Kun isä, äiti ja uskollinen Adrian viimein tulevat kaupunkiin, he joutuvat huomaamaan, että yksi kaupungin valonarosa piireissä liiankin hyvin tunnetaan Kuninkaankadun kaunis Martta.

VASILI AKSJONOV:

MATKALIPPU TÄHTIIN

229 SIVUA HINTA SID. $3.50

"Venäläinen Sieppari", sanovat ihastuneet arvostelijat tästä kirjasta, joka on kuin vallaton kylmä suihku ja neuvostonuorison uusien pyrkimysten ilmaus. Tarina kerrotaan seitsemäntoista-vuotiaan Viktorin suulla, joka on vanhoihin tapoihin pitäytynyt lupaava tiedemiehenalku. Hänen pikkuveljensä Dimka ja tämän amerikkalaista jazzia ihannoivat, italialaisissa vaatteissa keikailevat ja savukkeita polttavat ystävät edustavat kaikkea muuta kuin puhdasoppisen neuvostonuoren ihannetta. Dimka ja hänen runoja kirjoitteleva partasuu Alik-toverinsa sekä kurvikas tyttönsä Galina tekevät kortteerin olon rauhattomaksi keksinnöillään. Lopulta he karkaavat Tallinnan seudulle, jossa rahojen ja huvittelun loppuessa joutuvat kovaan työhön kalastusalukselle. Heidän seikkailunsa ja keskenäiset suhteensa on kuvattu lennokkaalla huumorilla, joka sekin on eräs uuden neuvostokirjallisuuden valloittavia ominaispiirteitä.

TILATKAA OSOITTEELLA:

Vapaus Publishing Co. Limited

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Amfibiohelikopteri lähdössä kokeilulennolle ennen Englantiin lähtemistä.

Maailman turuilta

Toronto. — Yhdistyneen kirkon yksi johtava pappi, kirkkonsa papillisen neuvonantopalvelun johtaja, eri J. Mervyn Dickinson esitti viime keskiviikkona täällä parikin sellaista ajatusta, jotka saavat ehkä meikäläiset papit kohottamaan kulmakarvojaan. Erään paikallisen päivälehden kertoman mukaan hän oli selittänyt, että rakastelu on toisinaan sallittua avioliiton ulkopuolella, ja sanonut, että Jeesus rakastaa syntisiäkin!

Pastori Dickinsonin kerrotaan sanoneen, että monet avioliiton ulkopuolella tapahtuvista yhteyksistä ovat varmaan Jumalan silmissä miellyttävämpiä kuin "toisinaan hedelmättömät, eläimelliset ja tuhoavat sukupuoli-ilmaukset avioliiton puitteissa".

Hän sanoi monen ns. hyvän kirkkoihmisen pitävän oikeutenaan leimata jotakin oikeaksi tai vääräksi kirkon jumalansanan valtuuksilla — vanhojen moraalistandarttien perusteella.

"Mutta ne (vanhat) standartit särkyivät kaikkialla ympärillämme.

"Jos joku kysyy, miksi hänellä ei voi olla sukupuoliyhteyksiä avioliiton ulkopuolella, ja te vastaatte: siksi kun se on synti, hän nauraa teille vasten kasvoja. Hän sanoo 'pötyä'."

Tri Dickinson sanoi, että miestä ei pitäisi tuomita siitä, jos hän nukkuu toisen miehen vaimon kanssa tai juo liian paljon. Sen sijaan tulisi yhteiskunnan yrittää ymmärtää miehen vaikutteita rakkaudessa.

Tämä Yhdistyneen Kirkon pappi sanoi havainneensa, että monella kunnon kansalaisella on samoja "alkeellisia, sukurutsauksellisia ja murhaavia kiihoittimia, joita on meillä kaikilla.

"Mutta hyvänä uutisena on se, että Jeesus Kristus kuoli meidän syntisten puolesta ilman mitään ehtoja. Hän ei tule rakastamaan meitä yhtään enempää, jos olemme hyviä."

Ihmiset pitäisi vapauttaa, hän sanoi, siitä käskystä, että "jos olet hyvä poika, Jumala rakastaa sinua."

"Minulle tämä tarkoittaa, että minä voin olla mitä minä olen kaikkine rakkauksineen ja vapauteni on minun rakkauteni", hän sanoi.

Magadan. — Magadanin kaupungin lähellä sijaitsevan Jack Londonnin järven rannalla satoi viime viikon keskiviikkona viidentoista minuutin ajan keltaista lunta. Tiedemiehet selittävät oudon ilmiön johtuneen siitä, että voimakas tuuli toi lumisateen yhteydessä mukanaan erittäin hienorakeista tulipeRäistä hiekkaa. Pyryn tauottua peitti järven rantaa likaisen keltainen lumivaippa.

Kauneimmat

MUISTOJEN KUKAT

edesmenneen toverimme

Paavo Majalahden

MUISTOLLE

Muistoaan kunnioittaen,

CSJ:n Vancouverin Osasto

Vancouver, B. C.

Suomesta syyskalaan NLn vesille

Helsinki. — Suomalaiset kalastajat pääsevät todennäköisesti syyskalastukseen Suomenlahdella niille Neuvostoliiton vesille, jotka määritellään toukok. 20 pnä allekirjoitetussa kalastusoikeutta koskevassa pöytäkirjassa.

Se että sopimusta ei ehditä saada voimaan ennen kesäkalastuskautta, johtuu eduskunnan kesälomasta. Vaikka kalastuspöytäkirja samoin kuin merirajasopimus onkin jo allekirjoitettu, on ne vielä ratifioitava kummankin maan parlamentissa.

Sopimukset tulevat eduskuntakäsittelyyn hallituksen esityksenä. Eduskunta lähtee kuitenkin pian kesälomalle, ja sitä ennen ei asiaa ehditä ottaa esiin. Heti kun eduskunta syksyllä palaa lomalta, asia tulee siellä käsiteltäväksi.

Merirajoja ja kalastusta koskevat sopimukset astuvat voimaan ratifioinnin jälkeen. Presidentin vahvistettavina ne viipynevät viikon päivät. Sitten voivat kalastajat jo lähteä sopimuksen määrittelemille merialueille pyydyksineen.

Sibelius-ohjelmaa CBC:n radiossa

Tämän vuoden joulukuussa tulee kuluneeksi sata vuotta suomalaisen säveltäjämestarin, Jean Sibeliuksen syntymästä.

Tämän merkkipäivän kunniaksi vietetään kuluvan vuoden aikana erikoisia Sibelius-juhlia kautta maailman, ja lehtemme lukijat, sekä täkäläiset kansalaisemme yleensä, ovat varmaan erittäin sunnuntaina CBCn radion välityksellä kiitollisia siitä, että me saamme sellä kuulla Sibelius-aiheista ohjelmaa nimenomaan tämän 100-vuotispäivän merkeissä!

Vancouverilaisen Peter Mayworthin kirjoittama Sibeliuksen elämäkertakuvauksen kuulemme CBCn Radiosta sunnunt. kesäkuun 6 pnä, kello 8.15 illalla. Sitten, kello 8.30 kuulemme Vancouverissa nauhoitetun Sibelius-Nielsen konsertin musiikkia. (Carl Nielsen on huomattu tanskalainen musiikkimies). CBCn Vancouverin orkesteri soittaa Harry Newstonin johdolla Sibeliuksen No. 4 sinfonian ja Nielsenin No. 4 sinfonian. Kello 10.35 esittää englantilainen musiikkiarvostelija Deryck Cooke vertailevan tutkielman Sibeliuksesta ja Nielsenistä.

Rohkea edeltäkävijä – rauhantahdon tulkki

(Jatkoa edelliseltä sivulta)

olisi ollut välttämätöntä toimia laajemminkin Suomen ja sen itäisen naapurimaan välillä vuosikymmeniä vallinneiden kireiden ja epäluottamuksellisten suhteiden poistamiseksi ja ystävyyden rakentamiseksi.

Oli onnetonta, ettei tätä kansalaismieltä rauhan säilyttämiseksi ja lujittamiseksi otettu virallisella taholla huomioon, vaan sen toiminta täysin perusteettomasti leimattiin "Suomen ja Neuvostoliiton välisten suhteiden vahingoittamiseksi". Viranomaiset ryhtyivät toimenpiteisiin seuran lakkauttamiseksi samanaikaisesti, kun he toisaalta toimivat sitoakseen Suomen Saksan sotapolitiikkaan Neuvostoliittoa vastaan.

Kun näin jälkeenpäin arvioidaan ystävyysseuran merkitystä, joudutaan toteamaan, ettei ollut seuran syytä, että silloinen hallitus ja viranomaiset pitivät tuomittavana pitää esitelmiä Neuvostoliitosta niin pätevän aineiston pohjalla kuin mahdollista, järjestää Neuvostoliiton oloja esittäviä näyttelyjä, asettua yhteyteen Neuvostoliiton kulttuurijärjestön kanssa ja pyrkiä edistämään kaupanvaihtoa maittemme välillä.

Nämähän ovat nykyisin kaikki tehtäviä, jotka toisen sodan jälkeen v. 1944 samojen henkilöiden toimesta yhdessä laajempien piirien kanssa perustetun Suomi—Neuvostoliitto-Seuran toiminnassa saavat kannatusta ja hyväksymistä kaikkien kansalaisryhmiemme keskuudessa. Ne ovat oleellinen osa nykyisestä virallisesta ulkopolitiikastamme, Paasikiven—Kekkosen linjasta.

Kun ystävyysseura aikanaan viranomaisten toimesta lakkautettiin, niin voisi nyt 25 vuoden jälkeen kehityksen aiheuttaman reaalisen hyvityksen lisäksi odottaa, että viranomaiset, vaikka vain symbolisena osoituksena nykyisen ulkopolitiikkamme sekä Suomen ja Neuvostoliiton rauhanomaisten suhteiden oikeutuksesta, ryhtyisivät toimenpiteisiin silloisen tuomion purkamiseksi.

"OLISIN VALMIS TEKEMÄÄN SAMOIN"

Kun Suomen—Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seuraa koskevien oikeuskäsittelyiden pöytäkirjat ja muut asiakirjat tietääkseni vuoden kuluttua lakkaavat olemasta salaisia, saavat tutkijat ja muut asiasta kiinnostuneet surullisenhupaisen kuvan silloisen hallituksen ja poliisiviranomaisten lainvastaisista menettelyistä puhumattakaan siitä kuvasta, mikä tämän seuran kohdalla myöhemmin paljastuu oikeudenkäynnistä Suomessa, toteaa kirjailija Elvi Sinervo.

Vyöry rauhan ja ystävyyden seuraan kesällä vuonna 1940 kahden kuukauden aikana todisti, että oli todella kysymys laajasta kansalaismielipiteestä, jonka ilmituominen oli oikea ja välttämätön teko. Sen tukahduttaminen edellytti demokratian hengen vastaisia toimenpiteitä ja lakien loukaamista. Tutkijain asia on todeta ja kertoa Suomen kansalle, mistä syistä ja miten se tapahtui. Toivoisi vain, että se tapahtuisi pian, niin kauan kun laajaa yksityiskohtaista aineistoa on saatavissa elossa olevilta.

Minua huvittaa, kun tänä päivänä luen arkistostani, mistä minut vuonna 1941 tuomittiin neljäksi vuodeksi kuritushuoneeseen. Ja aivan riemullisia satiirisen huumorin näytteitä ovat Mauri Ryömän puolustus- ynnä muut kirjelmät tuolta ajalta.

Kun ihminen keski-ikään päästyään katselee taakse päin, hän saattaa todeta menneisyydessään asioita, jotka hän uudelleen arvioidessaan ratkaisisi toisin, jos voisi. Mutta on myös ratkaisuja, jotka ihminen vielä vuosikymmenien jälkeen saa todeta oikeiksi sekä henkilökohtaisesti että yleensä. 25 vuotta sitten olin yksi niistä, jotka kirjoittivat Suomen—Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seuran perustamiskirjan alle nimensä. Sen kynän vedon olisin valmis toistamaan tänään.

S.C.A. Urheiluliiton virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Blvd.
Puhelin OX 1-6195
Toronto Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont.
Puhelin HO. 6-8815

Rahastonhoitaja: Len Bostrom
58 McNairn Ave., Toronto 12, Ont.
Puhelin HU 1-3551

LIITON NAISJAOSTO
Elsie Jokinen
21 Granlea Road, Willowdale, Ont.
Puhelin BA. 1-1489

LIITON HIIHTOJAOSTO
Puheenjohtaja: Antti Ranta,
Jehu A.C. — Puhelin 674-9251
1535 Paris St. Sudbury, Ont.

White lupaa 12 min. avaruuskävelyn

Cape Kennedy. — Amerikkalainen astronautti Edward H. White tekee 12 minuuttia kestävän "avaruuskävelyn" tällä viikolla suoritettavalla Gemini-4-lennolla. Hänellä on yllään 12-kertainen avaruuspuku ja mukanaan 3,5 kiloa painava varahappisäiliö ilmoitetaan Cape Kennedystä.

34-vuotias Edward White siirtyy Gemini-kapselin ulkopuolelle pitäen kiinni 4,5 metriä pitkästä kiinnitysköydestä, ilmoittavat kansallisen ilmailu- ja avaruushallituksen Nasan virkailijat lehtikonferenssissa.

98 tuntia kestävä avaruuslento on suunniteltu aloitettavaksi 3. kesäkuuta. Se on uskaliain Yhdysvaltojen tähänastisista miehitetyistä avaruuslennoista. White siirtyy kapselin ulkopuolelle Geminin ollessa Yhdysvaltian yläpuolella toisen ja kolmannen kierroksen välillä, sanoivat viranomaiset. 12-kerroksisen lämpöä eristävän avaruuspuvun lisäksi Whitellä on suojanaan huopa (!) pieniä meteoriitteja vastaan.

White valmistautuu avaruuskävelyään varten 1:llä kierroksella, jonka aikana hän ja aluksen päällikkö, James McDervitt tarkastavat Geminin laitteiden toiminnan. Ulosmeno tapahtuu kapselin ylittäessä Havajin toisen kerran. Havajin ja Meksikon välillä White avaa kapselin luukun ja astuu ulos avaruuteen. White palaa kapseliin Gemini-4:n ollessa Antiguan yläpuolella.

2 suomalaista kuoli P. Arthurin alueella

Port Arthur. — Victor Norgord Nolalusta kuoli sairaalassa viime viikon sunnuntaina. Hän oli syntynyt Suomessa ja oli 66 vuoden ikäinen. Hän saapui Canadaan 38 vuotta sitten ja ryhtyi maanviljelijäksi Nolalussa. Viimeisinä vuosina hän ajoi koulubussia ja toimi tiekomissionerina. Suremaan jäi vaimonsa Alli, kaksi tytärpuolta Gertrude ja Katharine täällä sekä viisi siskoa Suomessa.

Nick Mackie kuoli Grandview:n vanhainkodissa viime viikon tiistaina. Hän oli syntynyt Suomessa ja oli kuollessaan 84-vuotias. Hän oli aluksi tähän maahan saavuttuaan farmarina ja siirtyi sittemmin rautatietöihin, asuen Nakinassa. Häneltä jäi 4 poikaa, George, Bruno, Einar ja Isaac, sekä 2 tytärtä, Irja ja Elsie, joiden lisäksi 16 lastenlasta ja veli Victor ja sisko Hilma.

Ranskalaiset pois SEATOn päämajasta

Pariisi. — Ranska on poistanut kuusijäsenisen sotilashenkilökuntansa Kaakkois-Aasian puolustusjärjestön Seaton pysyvästä päämajasta, kerrottiin asioista perillä olevista lähteistä Pariisissa viime perjantaina.

Kyseiset kuusi jäsentä ovat eversti Pialat ja hänen kolme apulaistaan, eräs toinen upseeri sekä yksi aliupseeri.

Lähettäkää

erikoisonnittelunne

suomalaisen kulttuuriväen

SUURJUHLALLE

VAPAUDEN välityksellä

Heinäkuun 31 ja elokuun 1 päivinä vietetään Wanupissa ja Sudburyssa suomalaisen kulttuuriväen vuotuinen LAULUN, SOITON JA KISAILUN SUURJUHLA.

Vapaus ilmestyy erikoisena SUURJUHLANUMERONA heinäkuun 20 päivänä.

Valitkaa allaolevista onnittelumalleista joko $2.00 tai $3.00 hintainen. Onnittelunne voitte lähettää maksun kanssa Vapauden konttoriin tai antaa paikkakuntanne asiamiehelle.

Parhainta
onnea ja menestystä
kulttuuriväen vuotuiselle
SUURJUHLALLE!

(Nimi)

(Osoite)

Hinta $2.00

Parhaimmat
onnittelumme
yhteiselle vuotuiselle
suurjuhlalle!
Hauskaa juhla-aikaa
kaikille!

(Nimi)

(Osoite)

Hinta $3.00

Liittykää satojen ja tuhansien onnittelijain joukkoon!

Vapaus Publishing Company Limited

P.O. Box 69, Sudbury, Ontario

LÄHETTÄKÄÄ ONNITTELUNNE

kulttuuriväen vuotuiselle

SUURJUHLALLE

joka tänä vuonna vietetään Wanupissa ja Sudburyssa heinäkuun 31 ja elokuun 1 päivinä

Vapaus ilmestyy erikoisena SUURJUHLANUMERONA heinäkuun 20 pnä. Siinä julkaistaan yksityisten, järjestöjen, seurojen, kerhojen ja liikelaitosten onnitteluja ja tervehdyksiä yhteiselle vuotuiselle SUURJUHLALLE.

Liittykää satojen ja tuhansien onnittelijain joukkoon, lähettämällä onnittelunne Vapauden suurjuhlanumeroon!

Yksityiset onnittelut 50c ja $1.00. Erikoiskehyksissä julkaistavat henkilökohtaiset onnittelut $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00.

KERÄÄJÄN NIMI ....

PAIKKAKUNTA ....

KIRJOITTAKAA NIMENNE HYVIN SELVÄSTI

RITARI AGENCIES LTD.
Vakuutus- ja Matkailutoimisto
7 CEDAR ST. SUDBURY PUH. 675-5683

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Suurjuhlakomitean kokous, mikä oli tarkoitus pitää torstaina, kesäkuun 3 pnä, on yhteensattuman välttämiseksi siirretty pidettäväksi torstaina, kesäkuun 17 pnä. Komitean jäseniä pyydetään huomioimaan tämä muutos. Rakennuskomitea kokoontuu, kuten on suunniteltukin, tänä iltana (tiistaina).

Suurjuhlakomitean rakennuskomitean kokous on Finnish haalilla tänään (tiistaina) kello 7.30 illalla.

Sävel-kuorolaisten ja Melody-orkesterilaisten yhteinen harjoitus on keskiviikkona kesäkuun 2 pnä Finnish haalilla kello 7.30.

Puhdistustalkoot Finnish haalilla torstaina, kesäkuun 3 pnä, kello 6 illalla.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjasta

Anni Laitinen, Sudburysta, on lahjoittanut nikkelialueen kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi. $2.00. Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää sulimmat kiitoksensa lahjoittajalle.

Tilaisuus ostaa saunaliike

Saunaliike ja rakennus myytävänä, parhain kaupungissa ja yksi ainoa, joka on säännöllisesti toiminnassa. Tämä on vanha vakiintunut liike ja hyvin suosittu. Ainoastaan sairaus pakoittaa omistajan myymään sen. Edullisesti hinnoiteltu oikealle ostajalle. Jos olette kiinnostuneet, lisätietoja varten kirjoittakaa:

FRANK F. GREBENC
REAL ESTATE BROKER
81 McKelvie Ave.
Kirkland Lake Ontario
tai soittakaa 567-6800, päivällä tai illalla

POIKETKAA!
LAKEWAY CONFECTIONERY
Hyvä varasto aikakausijulkaisuja, makeisia, ruokatarpeita ym.
Nelson ja John kat. kulm. Sudbury

Sudbury Footwear
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
21 Larch King Edward rakenn.

NOPEA ... täydellinen
"GOLDEN"
keskus-lämmitys-öljypalvelu
Ilmainen 24 tunnin polttimohuolto. Myös öljylämmittäjien öljyä.
Ainoa suomalainen öljyn välittäjä Sudburyssa
TAUNO LUNDGREN
Kont. 674-3585 Kotiin 674-5337

Seurapeli- ja kahviaistilaisuus Beaver Lakella 6 pnä

Beaver Lake. — Täkäläisen osaston haalilla on ensi sunnuntaina, kesäkuun 6 päivänä, kello 12 päivällä kahviais- ja seurapelitilaisuus, josta saadut tulot käytetään yhteisen toimipaikkamme kunnossapitämisen hyväksi.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa tähän rattoisaan iltapäivän istujaistilaisuuteen. — V.

CSJ:n Sudburyn osaston ylimääräinen kokous kesäkuun 8 päivänä

CSJ:n Sudburyn osaston jäsenistön ylimääräinen kokous pidetään Finnish haalilla tiistaina, kesäkuun 8 pnä kello 7.30 illalla. Tässä kokouksessa yksinomaisesti keskustellaan osaston omaisuuksista ja talouskysymyksistä. Kaikkia osaston jäseniä kehoitetaan osallistumaan tähän kokoukseen. Johtokunta kokoontuu puoli tuntia aikaisemmin.

Suurjuhlavalmistelu tehostuu Sudburyssa

Työt heinä- ja elokuun vaihteessa Sudburyssa ja Wanupissa pidettävien suurjuhlien hyväksi ovat viime aikoina saaneet lisävauhtia kautta linjan.

Voimistelijat ovat jo aloittaneet harjoittelunsa samalla kun urheilijat etsivät pohjakuntoa juoksu- ja kävelymatkoilta sekä urheilukentältä. Koko talven ahkerasti harjoitelleet soittajat ja laulajat ovat tiivistäneet edelleen toimintasuunnitelmaansa niin, ettei minuuttiakaan mene hukkaan harjoitusajasta.

Wanupissa olevan urheilukentän kunnostamiseksi pidetään tänä lauantaina ensimmäiset talkoot samalla kun suurjuhlien erinäisistä tehtävistä huolehtivat komiteat ja toimikunnat pitävät kokouksiaan siinä mielessä, että kaikki mahdollinen valmistelu tulisi kunnollisesti tehdyksi ennen juhlien alkamista. Työ tempo on huomattavasti noussut viimeksikuluneitten viikkojen aikana, mutta paljon on vielä tehtävää.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

Sisältörikas ja hieno julkaisu
"UUSI NAINEN"
irtonumeroita saatavana kirjakaupastamme seuraavat:
tammi-, helmi-, maalis- ja huhtikuun numerot
Irtonumeron hinta 55c
Tilatkaa ja tutustukaa "Uusi Nainen"-julkaisuun!
Vapaus Publishing Company Limited
BOX 69, SUDBURY, ONT.

NYT SAATAVANA
Karjalaisen kanteleyhtyeen
ÄÄNILEVY
Decca DN 3079 — Hinta $4.50
ynnä 3% myyntivero Ontariossa sekä postitilauksiin lisättävä 10c postikuluja varten.
Tämä kanteleyhtyeen ja laulusolistien levy sisältää seuraavat laulut:
1. KANTELEELLE — Kanteleyhtye
2. TULE YSTÄVÄNI RANTAHAN — Kanteleyhtye ja Kansanlaulu laulusolisti Teuvo Kuparinen
3. KULTANI ON KAUKANA — Kanteleyhtye ja Kansanlaulu laulusolisti Lea Kauppinen
4. MANSIKKA — Kanteleyhtye ja laulusolisti Lea Kauppinen
5. HEILINI SYLI — Kanteleyhtye ja laulusolisti Teuvo Kuparinen
6. LAMMILLA — Kanteleyhtye ja laulusolisti Teuvo Kuparinen
7. PUNAISELLA PAATILLA — Kanteleyhtye ja laulusolisti Teuvo Kuparinen
8. SOI MAAILMA SÄVELEITÄ — Kanteleyhtye ja laulusolistit Lea Kauppinen ja Teuvo Kuparinen
Osa Karjalaisen Kanteleyhtyeen soittajista ovat juuri parhaillaan konserttimatkalla täällä Canadassa SNL:n tanhu- ja musiikkiryhmään kuuluvana.
Tätä levyä on vain rajoitettu määrä, joten kiirehtikää tilaustanne heti.
Vapaus Publishing Co. Limited
P. O. BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

Alerts-Visan talkoot ensi lauantaina

Viime kokouksessa päätimme, että pidämme talkoot urheilukentällä ensi lauantaina, siis kesäkuun 5 päivänä. Aloitamme työt heti aamutuimaan, kello 8, koska on niin paljon ja monenlaista tehtävää. Otamme mukaan haravat ja lapiot sekä muita työkapineita.

Ajattelimme, että jos otettaisiin evästä mukaan ja keitettäisiin kahvit siellä puron rannassa, niin siten saataisiin hieman "piknikkituntuakin", ja siinä kahvin keitossakin tarvitaan emäntien aulista apua.

Eiköhän sivuuteta päiväksi omat touhumme ja tehtävämme ja uhrata lauantaipäivä kentän kunnostamiseen? — K.

Kusti Varjonen kuoli kotonaan lauantaiaamuna

Wanup. — Täällä pitkän aikaa asunut ja Sudburyn seudulla hyvin tunnettu kansalaisemme Kusti Varjonen kuoli lauantaiaamuna kotonaan R.R. 3 Sudbury (Wanup). Hän oli 76 vuoden ikäinen.

Suremaan jäi hänen vaimonsa Sandra (o.s. Virtanen) Varjonen.

Varjonen haudataan Lougheedin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaalle tänään, tiistaina, kello 1 päivällä.

Propanella toimivat jääkaapit voivat olla vaarallisia

Kuolemansyyntutkijalautakunta selitti täällä viime viikolla, että nestemäistä propane-kaasua käyttävien jääkaappien asentaminen, palvelu ja huolto pitäisi suorittaa yksinomaan lupakirjan omaavien ammattimiesten toimesta.

Myös suositeltiin, että sellaisten jääkaappien läheisyyteen olisi laitettava välittömästi ulkoilmaan johtavat ilmanvaihtolaitteet.

Nämä toivomuslausunnot annettiin 18-vuotiaan Patrick Terrance Mulliganin kuolemansyyntutkimuksen perusteella.

Tutkimuksen yhteydessä todettiin, että Mulligan kuoli toukokuun 21 pnä Ontarion maiden ja metsien ministeriön eräässä kämpässä häkämyrkytykseen, mikä johtui nestemäistä propane kaasua käyttävän jääkaapin toimintahäiriöstä.

Poika kuoli Onaping-järvellä, noin 30 mailia Sudburysta pohjoiseen.

Edellämainittujen suositusten lisäksi 5-miehinen kuolemansyyntutkijalautakunta ehdottaa myös, että sellaisten jääkaappien läheisyyteen pitäisi kiinnittää näkyvälle paikalle niiden käyttöohjeet.

Kuolemansyyntutkija tri J. A. Pidutti sanoi kuulustelua kiirehdityn siksi kun sellaisia jääkaappeja käytetään melko paljon kesäkämpillä. Nyt on tärkeä vuodenaika tutkia mahdollisia vaaroja, selitti tri Pidutti.

Kaupunki rahoittaa CPRn aluetta

Pormestari Joe Fabbro tiedoitti viime torstaina pidetylle kaupunginvaltuuston kokoukselle, että CPR on vissein ehdoin valmis kehittämään entisen "tervatehtaan" 78 eekkerinalan suuruisesta alueesta 20 eekkerinalaa.

Pormestarin selityksen mukaan mainitulla rautatieyhtiöllä on nyt mahdollinen asiakas, joka olisi valmis rakennuttamaan k.o. alueelle 100,000 neliöjalan suuruisen varastohuoneen. Muitakin neuvotteluja on nyt käynnissä mainitun maan mahdollisesta käytöstä.

CPR:lle on esitetty kaupungin sopimusluonnos mainitun varastohuonerakennuksen rakentamisasiasta. Sen perustana on, että koko kehityssuunnitelma rahoitettaisiin Local Improvement-lain pohjalla niin, että kaupunki saisi myöhemmin tavalliseen tapaan rahansa takaisin.

Käytännössä tämä tarkoittaa, että kaupunki ottaisi obligaatiolainan CPRn k.o. maa-alueen kehittämistä varten ja esittäisi puolestaan CPR:lle laskun myöhempää maksua varten. CPR:n sanotaan suostuneen siihen, että mainittu 20 eekkerinalan suuruinen maa-alue (tervatehdasalueesta) kehitetään tällä pohjalla.

Bruce Kerr tuli toryjen ehdokkaaksi

Bruce Kerr, Falconbridge Nickel Minesin toimistopäällikkö nimitettiin maanantai-iltana pidetyssä kokouksessa konservatiivipuolueen ehdokkaaksi Sudburyn vaalipiiriin tulevia liittovaaleja silmällä pitäen.

Kokouksen pääpuhujana oli konservatiivipuolueen entisen hallituksen voimavarainministeri Alvin Hamilton, joka vetosi erikoisesti siihen, että Canadan tulisi olla entistä läheisemmässä taloudellisessa yhteistoiminnassa Yhdysvaltain kanssa.

TILATKAA VAPAUS!

Johanna Keränen haudataan tänään

Johanna Vendla Keränen (o.s. Rantanen) kuoli sunnuntaiaamuna tyttärensä asunnossa Sudburyssa. Hän oli kuollessaan 80 vuoden ikäinen.

Suremaan jäi lähinnä miehensä Johan Wäinö Keränen Whitefishissa, Ont., poikansa Tauno sekä tyttärensä, mrs. Taimi Lindala, molemmat Whitefishissa, poikansa Toivo Dowlingissa sekä tyttärensä, mrs. Toini Wuorinen Sudburyssa ja mrs. Signe Malinen Falconbridgessa; 17 lastenlasta ja 2 lastenlastenlasta. Mrs. Keränen haudataan Whitefishin kirkosta tiistaina, kesäkuun 1 pnä kello 4.30 ip. Ruumiinsiunauksen suorittaa pastori Eero Pyykkönen.

Sofia Sandberg kuoli sunnuntaina

Sofia Sandberg, Levackista, Ont., kuoli Sudbury Memorial sairaalassa sunnuntai-iltana ja haudataan Jackson & Barnard hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan keskiviikkona, kesäkuun 2 pnä kello 1.30 ip. Hän oli 78 vuoden ikäinen.

Suremaan jäi lähinnä poikansa William Sandberg Livelyssa, sekä tyttärensä mrs. Toini Rodda Levackissa ja mrs. Ruth Butchart Long Laken tien varrella, Sudburyssa.

Ossian Englund kuoli maanantaina

Ossian Lenard Englund, Copper Cliffista, Ont., kuoli yhtäkkiä sydänkohtauksen johdosta maanantaiaamuna Copper Cliffin sairaalassa. Hän oli yksinäinen mies ja vasta 39-vuotias.

Noin 38 vuotta sitten Suomesta tänne tullut Englund työskenteli hitsarina Incon palveluksessa. Suremaan jäi lähinnä äitinsä Hanna Englund, Copper Cliffissa ja siskonsa mrs. Elwood Shields Sudburyssa sekä muita sukulaisia ja tuttavia.

Englund haudataan Lougheedin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan keskiviikkona kello 3.30. Ruumiinsiunauksen suorittaa pastori Eero Pyykkönen.

EI ULKOMAAMATKOJA ILMAN JÄSENVEROJEN MAKSAMISTA

New Delhi. — Intian kongressipuolue on päättänyt jotta sen jäsenillä kielletään oikeus suorittaa virallisia ulkomaavierailuja ellei he ole täydellisesti suorittaneet puoluejäsenverojaan.

KUOLLUT
Ossian Lenard Englund

kuoli Copper Cliffin sairaalassa, maanantaiaamuna, toukok. 31 pnä 1965, ollen 40. ikävuodellaan.

Lähinnä suremaan jäivät äitinsä Hanna Englund, Copper Cliffissa, siskonsa mrs. Elwood Shields Sudburyssa ja siskontyttö Kimberley Shields.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 62 Eyre Street S., Sudbury. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista keskiviikkona, kello 3.30 ip. Park Lawn hautausmaahan. Ystävät voivat nähdä jälkeen klo 7 tänään.

KUOLLUT
Kusti Varjonen

kuoli kotonaan Wanupissa, lauantaiaamuna, toukokuun 29 pnä 1965, ollen 77. ikävuodellaan.

Lähinnä suremaan jäi vaimonsa Sandra Varjonen, Wanupissa.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 62 Eyre Street, Sudbury, Ont. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista tänään, tiistaina, kesäkuun 1 pnä 1965, klo 1 ip. Park Lawn hautausmaahan.

KUOLLUT
Johanna Vendla Keränen
(o.s. Rantanen)

kuoli tyttärensä kotona 1600 Briar Ave., Sudbury, sunnuntaiaamuna, toukok. 30 pnä 1965, ollen 81. ikävuodellaan.

Lähinnä suremaan jäivät, miehensä Johan Wäinö Keränen, Whitefishissa, kaksi poikaa, Tauno, Whitefishissa ja Toivo, Dowlingissa sekä kolme tytärtä, mrs. Toivo (Taimi) Lindala, Whitefishissa, mrs. Vilho (Toivi) Wuorinen, Sudburyssa ja mrs. Armas (Signe) Malinen, Falconbridgessa myös 17 lastenlasta, kaksi lastenlastenlasta ja yksi sisko, mrs. Ida Kataisto, Suomessa.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 62 Eyre Street. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista tiistaina, kesäk. 1 pnä, kello 4.30 ip. Whitefishin hautausmaahan.

Kolmihenkinen bussikomitea

Viime viikolla pidetyssä kaupunginvaltuuston kokouksessa hyväksyttiin pormestari Joe Fabbron ehdottama päätöslauselma, jonka mukaan muodostettiin heti 3-henkinen erikoiskomitea, minkä tehtävänä on tutkia linja-autojen liikennöimislupakysymystä Sudburyssa.

Komitean jäseniksi tuli nimitetyksi pormestari Joe Fabbro, kontrolleri Jim Cormack ja valtuusmies Bob Keir.

Odottaa NDPn saavan kymmenen edustajaa Quebecin vaaleista

Sudburyn alueella lauantaina vieraillut uuden demokraattisen puolueen varajohtaja Robert Cliche, QC, Montrealista, esitti syytöksen, että molemmat vanhat puolueet käyttävät canadanranskalaiskysymystä keppihevosena äänien tavoittelussa.

Hän sanoi, että ranskan- ja englanninkielisetn canadalaisten on paljon helpompi tulla toimeen keskenään NDP:n alaisuudessa siksi, kun sosialistisen katsantokannan omaava uusi demokraattinen puolue käsittelee Canadan ongelmia loogillisesti ajatellen eikä tunnepohjalla.

Mr. Cliche ilmaisi olettamuksen, ettei liittovaaleja ehkä pidetä tänä vuonna. Mutta kun vaalit pidetään, konservatiivipuolue ei saa Quebecista valituksi muuta kuin kolme tai neljä edustajaa selitti mr. Cliche. Hän arveli, että liberaalit saavat seuraavissa vaaleissa Quebecista enemmän edustajiaan valituksi ja ennusti, että jos uusi demokraattinen puolue saa 20% sikäläisistä äänistä, silloin puolue tulee saamaan 10—12 edustajaa Quebecista.

Kulttuurisopimus NLn–Kiinan välille

Moskova. — Pekingissä juuri solmittu Neuvostoliiton ja Kiinan välinen kulttuuriyhteistyötä koskeva sopimus on eräs heijastus pyrkimyksistä järjestää maiden väliset valtiolliset suhteet normaalille kannalle huolimatta ratkaisemattomista ideologisista ongelmista.

Sopimus edellyttää kirjailijain, taiteilijain, lehtimiesten, säveltäjien, näyttelijäin ja muiden kulttuurialan työntekijäin valtuuskuntien vaihtoa ja yhteistyötä terveydenhuollon asiantuntijain kesken sekä urheilun alalla. Sopimus edellyttää myös ylioppilaiden ja opettajain vaihtoa ja tieteellisen kansakäymisen lisäämistä. Viime aikoina esim. opiskelijavaihto on ollut hyvin vähäistä. Erittäin näkyvänä ilmauksena kulttuuriyhteistyön uudesta laajentumisesta voidaan pitää sitä, että molempien maiden armeijoiden maailmankuulut taideyhtyeet suorittavat vuorovierailut. Kiinan kansantasavallan vapautusarmeijan laulu- ja tanssiyhtye saapuu Neuvostoliittoon vierailulle syyskuussa ja loka—marraskuussa matkustaa Neuvostoarmeijan kuoro Kiinan kansantasavaltaan.

— Kakara on lapsi, joka käyttäytyy kuin omanne, mutta onkin naapurin perheestä.

TILATKAA
PUNALIPPU
$1.00 VUOSIKERTA
PUNALIPPU on Neuvosto-Karjalan Kirjailijaliiton kaunokirjallinen julkaisu, aikaansa seuraava virkeä kulttuurilehti, sillä on hyvä avustajakunta ja laaja lukijapiiri Neuvostoliitossa ja ulkomailla. Se ilmestyy suomen kielellä kuusi kertaa vuodessa, 128 sivuisena ja runsaasti kuvitettuna.
PUNALIPUSSA julkaistaan Karjalan kirjailijain teoksia, proosaa ja runoutta sekä suomennoksia neuvostokirjallisuudesta. Lehti tarjoaa lukijoilleen novelleja ja kertomuksia, runoja, näytelmiä, kuvauksia, muistelmia ja kirjoitelmia, raportaasheja, kirjaesityksiä ja arvosteluja.
★
TILATKAA
NEUVOSTOLIITTO
Kerran kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti. Tilaushinta:
$2.50 VUOSIKERTA
Tämä julkaisu esittelee Neuvostoliiton näköaloja kansainvälisistä asioista; sen kirjeenvaihtoverkostoon kuuluu julkisuustoiminnan johtajia, tiedemiehiä ja kirjailijoita, jotka ilmaisevat omat mielipiteensä päivänpolttavista ongelmista. Siitä löytyy laajoja raportteja maan ekonomiasta, tieteestä, kulttuurista, taiteesta, kasvatustyöstä, urheilusta, työnteosta sekä Neuvostoliiton elämän muilta aloilta.
Julkaisu käsittää 56 suurikokoista sivua, runsas ja erinomainen kuvitus.
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Limited
BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

PERHEEN NUOREMMILLE

Four Weeks of School — Then the Holidays

Dear Irja-täti, boys and girls.

This morning when I woke up it was snowing. It seems as if summer will never come its so cold.

On Monday we didn't have to go to school because it was Victoria Day and so we have a holiday. We are going to town to-day.

In another week our final exams start. We have only four weeks of school left, and then our summer holidays start. By for now.

— Annette Alanen.

WISHFUL THINKING

"Mother, may I have the wishbone?" asked little Freddie.

"After you eat your spinach, dear", answered mother.

"Well, then I don't want it".

"What do you mean?"

"Well, I wanted to wish I didn't have to eat the spinach".

The Governor-General Gave a Holiday

Dear Irja-täti, boys and girls.

Today I have time to write because the Governor-General George Vanier took a two day tour through the Lakehead and he gave us a holiday on Friday.

One night last week my mother woke up because of a noise behind the window. The next morning she found out it had been a bear. She sure would have hollered if she knew it was a bear trying to climb up the wall. We do have a variety of animals around our place.

Almost every day last week it rained here and this morning it was snowing.

I start writing my final exams around June the 8th. I hope that they are not too tough. I hope I pass them all. Then I'll be in grade seven. That's all for now.

— Aila Alanen.

• • •

A Bird in His Home

Each different type of bird builds its nest in a different way and people who have made a study of bird life have found out some very interesting things which we are passing on to you.

Birds build their nests and lay their eggs at the time of the year when there is the most food, for although the older birds can travel far for their food their young have to be fed in the nest. Since these youngsters eat a terrific amount of food both father and mother have to work overtime to supply them, so naturally summer with all its insects, fruit and seeds is the ideal time to bring up their young.

Most birds try to find a good hiding place for their nests. This does not apply to all of them, however, for many sea birds, like the gulls, for example, lay their eggs along the shore and on cliffs along the waterfront, making no attempt to hide them.

The robin, bluebird, oriole and many other birds build their nests in trees.

The woodpecker family and some owls nest in holes in trees. Some woodpeckers like to chisel their homes in telegraph or telephone posts also.

The red-winged blackbirds and marsh birds build their nests on low bushes or reeds.

Barn swallows and phoebes build their nests against buildings and in barns.

The hawks, who are a very unfriendly and unsociable bird, always nest by themselves, while the happy and cheerful martins and swallows nest in groups or colonies.

• • •

Almost every species of bird builds a different kind of nest. Some are very roughly made and others are very beautifully constructed with a lot of attention to details.

One of the most beautiful is the nest of the oriole which is woven to hang from the branch like a pouch. Robins, barn and cliff swallows use mud in building their nests. The sparrow always lines her nest with horsehair. Mourning doves are such careless builders that a storm or high wind will quite often destroy their nest.

Birds use the following materials in building: leaves, lichens, twigs, grass, moss, bark, clay, mud, fur, feathers, hair, paper, rags, wool, yarn, string, etc.

Did You Know?

That the largest birds of flight, the condor and the albatross, do not learn to fly until they are nearly a year old?

• • •

That a young robin can eat fourteen feet of earthworms in one day?

• • •

That of all bird enemies cats are the worst and red squirrels are next?

• • •

That the meadow lark has the impolite habit of turning his back upon one in order to hide his very noticeable yellow breast from human eyes?

• • •

That a bird's tail is a rudder that guides him in his flight and helps him to make a landing?

Irja-tädin postilaatikko

Dear boys and girls.

Here it is the first day of June and the weather is more like March weather, kind of on the coolish side.

Our thanks to Aila and Annette for their letters to to-days mailbox. So you also have been having cold weather. We are not the only one to complain.

Wasn't that nice that Governor-General gave you an extra day of holidays, and so you wrote to the perheen nuoremmille which was a very nice thought, thanks again.

Yes, the summer holidays for the school children will begin this month and so I expect the kids are all busy studying for their exams. But still I hope wou will not forget to write to the perheen nuoremmille also. Till next week kuulemiin.

— Irja-täti.

Kid Stuff

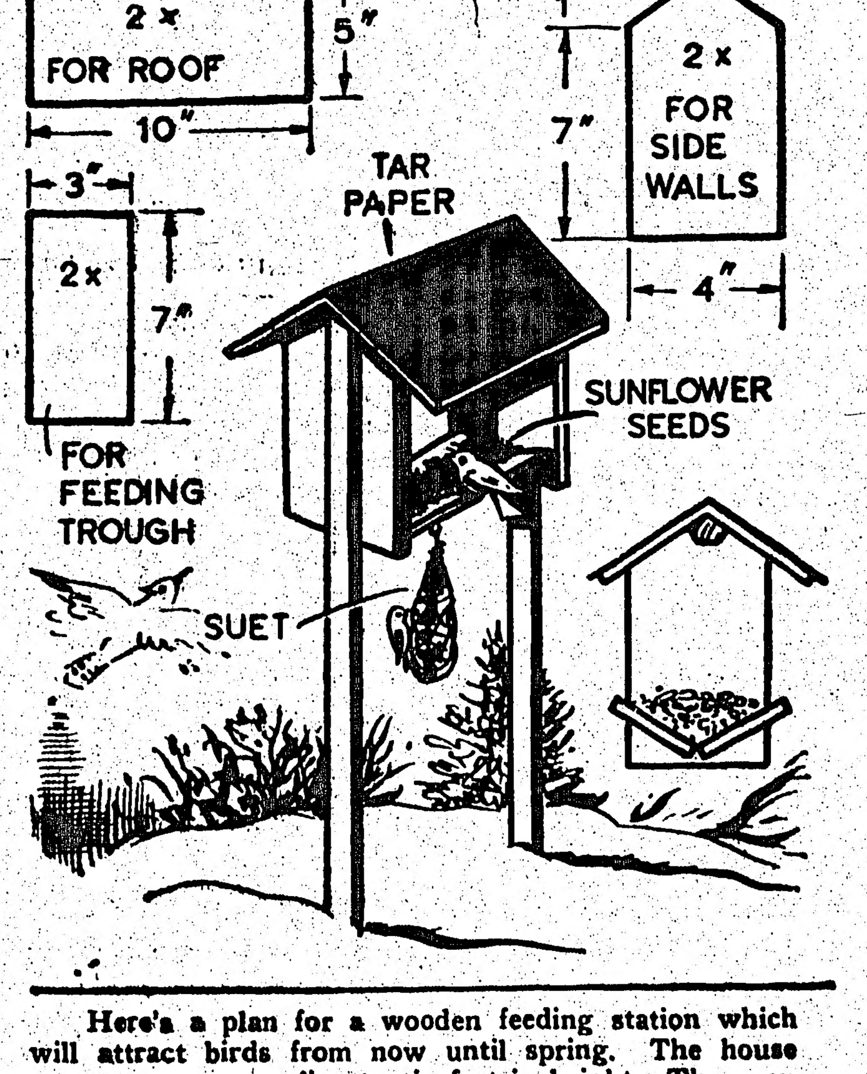

Here's a plan for a wooden feeding station which will attract birds from now until spring. The house rests on two posts five to six feet in height. They can be set in the ground or in the snow.